

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ

Διπλωματική Εργασία

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ

του/της

ΜΠΑΤΣΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Επιβλέπων Καθηγητής: ΛΑΔΑΣ ΑΝΕΣΤΗΣ

Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος στην
Εφαρμοσμένη Λογιστική και Ελεγκτική

Οκτώβριος 2021

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο φορολογικό σύστημα της Ελλάδας αναδύονται ποικιλόμορφα προβλήματα, που ταλανίζουν καθημερινώς τη λειτουργική διαχείριση των διοικητικών αρχών, γεγονός που σηματοδοτεί τη μερική αποτελεσματικότητα του κρατικού μηχανισμού να παράγει τους απαιτούμενους πόρους που χρειάζεται για να παρέχει τις υπηρεσίες του στο οικονομικό σύστημα της χώρας. Η Φορολογική Διοίκηση αποβλέπει στην αναδιάρθρωση του φορολογικού πλαισίου, για να εξομαλύνει τις δυσχέρειες της υπάρχουσας κατάστασης, ωστόσο ο στόχος της παραμένει ελλιπής, προβάλλοντας μια αντίθετη εικόνα από αυτή που αντιπροσωπεύει στην πραγματικότητα. Το συμβάν αυτό φαντάζει εύλογο, καθώς το μέγεθος της πολυνομίας και της γραφειοκρατίας στην χώρα μας ξεπερνάει τις διαστάσεις διαχείρισης των διοικητικών μας συστημάτων. Επομένως θα πρέπει να εστιάσουμε την προσοχή μας στις πρωταρχικές αιτίες που κλονίζουν την αναποτελεσματικότητα της δημοσιονομικής μας πολιτικής. Η παρούσα εργασία εξετάζει αν ο στρατηγικός σχεδιασμός που αναπτύσσει η Φορολογική Διοίκηση τελεσφορεί, μελετώντας συγχρόνως τις κατευθυντήριες γραμμές που θα πρέπει να στοχεύει, προκειμένου να βελτιστοποιεί το λειτουργικό της έργο και να συμβάλει παραγωγικά στην ανάπτυξη της οικονομίας του κράτους.

ABSTRACT

In the tax system of Greece, many problems identify, which complicate the operation of the tax authorities on a daily basis. This fact present the partial efficiency of state apparatus, to produce the required resources in order to provide its services in the whole territory. The Tax Administration aims at restructuring of tax framework, to alleviate the difficulties of the existing situation, nevertheless its purpose remains incomplete, projecting an opposite view from what it actually represents. This event seems plausible, as the huge number of laws and high volume of bureaucracy in our country, exceeds the management dimensions of our administrative systems. Therefore, we need to focus in the primary causes, which shake the inefficiency of our fiscal policy. This paper examines, if the strategic planning of the Tax Administration is successful, while studying the guidelines it should aim for, in order to optimize its functional task and to contribute productively to the growth of the state economy.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη	2
Περιεχόμενα	4
Κεφάλαιο 1 – Εισαγωγή.....	7
1.1. Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.....	7
1.2. Σκοπός της εργασίας & ερευνητικά ερωτήματα	8
1.3. Δομή της εργασίας.....	9
Κεφάλαιο 2 – Επισκόπηση της βιβλιογραφίας	10
2.1 Εισαγωγή.....	10
2.2 Αναφορά στην Φοροαποφυγή & Φοροδιαφυγή.....	10
2.3 Αναφορά στην Φορολογική Συμμόρφωση και Ηθική.....	11
2.4 Παράγοντες Φορολογικής Συμπεριφοράς.....	13
2.5 Η Φορολογική Συμμόρφωση στην Ελλάδα.....	14
2.6 Υποδείγματα Βελτιστοποίησης Στρατηγικών Ελέγχου.....	14
2.7 Φορολογικά Παιχνίδια Φοροδιαφυγής και Συμμόρφωσης	16
Κεφάλαιο 3 – Θεσμικό πλαίσιο	18
3.1 Εισαγωγή.....	18
3.2 Ιστορική Ανασκόπηση	18
3.3 Εποπτικοί Φορείς των Φορολογικών Εσόδων.....	25
3.4 Ο επιχειρησιακός στόχος των Φορολογικών Διοικήσεων	27
Κεφάλαιο 4 – Μεθοδολογία έρευνας.....	32
4.1. Εισαγωγή.....	32
4.2. Συλλογή δεδομένων	32
4.3. Επίκεντρο Έρευνας.....	33
4.4. Διαδικασία Έρευνας.....	34
4.5. Στοιχειοθέτηση Παραμέτρων	35
4.6. Χρήση Εργαλείων	35
Κεφάλαιο 5 - Αποτελέσματα έρευνας	37
5.1. Εισαγωγή.....	37
5.2. Ανάλυση των Νομικών Προσώπων	37
5.3. Ανάλυση των Φυσικών Προσώπων	39

5.4. Περιγραφική Επισκόπηση Νομικών Προσώπων.....	42
5.5. Περιγραφική Επισκόπηση Φυσικών Προσώπων.....	51
Κεφάλαιο 6 – Συμπεράσματα.....	59
Βιβλιογραφία	63

ΠΙΝΑΚΕΣ

<i>Πίνακας 1 Στατιστικά Παλινδρόμησης Ν.Π.....</i>	<i>37</i>
<i>Πίνακας 2 Ανάλυση Διακύμανσης Ν.Π.....</i>	<i>38</i>
<i>Πίνακας 3 Ανάλυση Συντελεστών Ν.Π.....</i>	<i>39</i>
<i>Πίνακας 4 Στατιστικά Παλινδρόμησης Φ.Π.....</i>	<i>40</i>
<i>Πίνακας 5 Ανάλυση Διακύμανσης Φ.Π.....</i>	<i>40</i>
<i>Πίνακας 6 Ανάλυση Συντελεστών Φ.Π.....</i>	<i>41</i>

ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

<i>Γράφημα 1 Αριθμός Δηλώσεων Ν.Π.....</i>	<i>42</i>
<i>Γράφημα 2 Ανάλυση Κύκλου Εργασιών Ν.Π.....</i>	<i>43</i>
<i>Γράφημα 3 Ανάλυση Φορολογητέων Κερδών Ν.Π.....</i>	<i>44</i>
<i>Γράφημα 4 Ανάλυση Πληρωτέων Φόρων Ν.Π.....</i>	<i>45</i>
<i>Γράφημα 5 Δείκτης Συνεισφοράς Ν.Π.....</i>	<i>46</i>
<i>Γράφημα 6 Δείκτης Περιθωρίου Κερδών Ν.Π.....</i>	<i>47</i>
<i>Γράφημα 7 Δείκτης Τελικού Συντελεστή Φορολόγησης.....</i>	<i>48</i>
<i>Γράφημα 8 Μ.Ο. Ανά Κατηγορία Δηλώσεων Ν.Π.....</i>	<i>49</i>
<i>Γράφημα 9 Μ.Ο. Κατηγοριοποίησης Φορολογητέων Κερδών Ν.Π.....</i>	<i>49</i>
<i>Γράφημα 10 Μ.Ο. Κατηγοριοποίησης Πληρωτέων Φόρων Ν.Π.....</i>	<i>50</i>
<i>Γράφημα 11 Μ.Ο. Κατηγοριοποίησης Επιστρεπτέων Φόρων Ν.Π.....</i>	<i>50</i>
<i>Γράφημα 12 Μ.Ο. Κατηγοριοποίησης Κύκλου Εργασιών Ν.Π.....</i>	<i>51</i>
<i>Γράφημα 13 Αριθμός Δηλώσεων Φ.Π.....</i>	<i>52</i>
<i>Γράφημα 14 Ανάλυση Δηλωθέντων Εισοδημάτων Φ.Π.....</i>	<i>52</i>

<i>Γράφημα 15 Ανάλυση Φορολογούμενων Εισοδημάτων Φ.Π.</i>	53
<i>Γράφημα 16 Ανάλυση Πληρωτέων Φόρων Φ.Π.</i>	54
<i>Γράφημα 17 Δείκτης Τελικού Συντελεστή Φορολόγησης Φ.Π.</i>	55
<i>Γράφημα 18 Μ.Ο. Ανά Κατηγορία Δηλώσεων Φ.Π.</i>	56
<i>Γράφημα 19 Μ.Ο. Κατηγοριοποίησης Πληρωτέων Φόρων Φ.Π.</i>	56
<i>Γράφημα 20 Κατηγοριοποίηση Αποκλίσεων των Εισοδημάτων Φ.Π.</i>	57
<i>Γράφημα 21 Κατηγοριοποίηση Δηλωθέντων Εισοδημάτων</i>	58

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 – ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

Τα τελευταία πενήντα χρόνια η οικονομική ανάπτυξη της Ελλάδας παρουσιάζει έντονες διακυμάνσεις, προκαλώντας δυσχερείς επιπτώσεις για την ανάκαμψη της οικονομίας στο μέλλον. Τα οικονομικά προβλήματα, η απουσία ελέγχου η έλλειψη του μέτρου και ο υπερκαταναλωτισμός των προγενέστερων δεκαετιών, επιφόρτισαν την οικονομία του αύριο με ένα κληροδοτούμενο χρέος. Λίγο μετά το ξέσπασμα της παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης του 2008, το οικονομικό σύστημα της χώρας, κλήθηκε να αναλάβει την αποπληρωμή ενός ατέρμονου λογαριασμού, καθώς τα επίπεδα δανεισμού είχαν επέλθει σε ανεξέλεγκτη τροχιά. Παράλληλα, στο διάστημα αυτό η Ελλάδα είχε είδη ξεκινήσει να αναπτύσσει την οικονομία της με πολύ ενθαρρυντικούς ρυθμούς, βασιζόμενη στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και τα οξύτατα μέτρα λιτότητας που είχαν θεσπιστεί, εξαιτίας της μειονεκτικής θέσης που βρισκόταν.

Το χάσμα αυτό οδήγησε στην εξαγωγή οξύμωρων συμπερασμάτων, όσον αφορά την πραγματική απεικόνιση της κατάστασης που επικρατεί σήμερα, δεδομένου ότι κάθε στοιχείο της ανάλυσης επηρεαζόταν από πολυσύνθετους παράγοντες. Οι Δημοσιονομικές - Νομισματικές Πολιτικές, οι χρηματιστηριακές αξίες, η ραγδαία εξέλιξη της παραγωγικότητας και διάφορα άλλα πολυδιάστατα μεγέθη της πρόωρης άνθησης, κατέστησαν ασύδοτη την παρακολούθηση του οικονομικού μας συστήματος. Παρά τη σημαντική αναδιάρθρωση της οικονομίας και τον διακανονισμό των υποχρεώσεων μας σε διαχειρίσιμα επίπεδα, το πρόβλημα του βιοπορισμού στη χώρα μας εντείνεται ενδελεχώς. Το γεγονός αυτό επιφέρει σε όλο το φάσμα αρνητικές επιπτώσεις στην ευημερία της κοινωνίας, καθώς ένα ποσοστό του συνόλου δεν μπορεί να ανταπεξέλθει σε αυτό το δυσβάστακτο περιβάλλον και η οικονομία των νοικοκυριών κυμαίνεται σε οριακές συνθήκες που ελλοχεύουν τον κίνδυνο της χρεοκοπίας.

1.2. Σκοπός της εργασίας & ερευνητικά ερωτήματα

Η παρούσα εργασία αποσκοπεί στην ανάδειξη της φιλοσοφίας του στρατηγικού σχεδιασμού κατά τη διεξαγωγή κάθε είδους ελέγχου, αρχής γενομένης από το μείζον ζήτημα της Ελληνικής οικονομίας, η οποία υπέστη αλλεπάλληλα στίγματα από τα οικονομικά γεγονότα των παρελθόντων περιόδων. Επί τις ουσίας, θα αξιολογηθούν διεξοδικά ο σχεδιασμός του φορολογικού ελέγχου, συμπεριλαμβάνοντας τις πτυχές του θεωρητικού πλαισίου που αντιπροσωπεύει και η επενέργεια που ασκεί στη φορολογική ηθική των πολιτών της χώρας. Επιπροσθέτως, επιδίωξη της συγκεκριμένης εργασίας είναι να αποτελέσει το έναυσμα μιας νέας αντίληψης για τη εποπτεία του φορολογικού ελέγχου, θέτοντας τις βάσεις ενός καινοτόμου προτύπου, που θα επικεντρώνεται στην αναδιάρθρωση του κρατικού ελεγκτικού μηχανισμού και στην αφύπνιση νέων ιδεών που θα διευρύνουν το φάσμα της φορολογικής ισονομίας.

Για να υλοποιηθούν οι στόχοι της εργασίας, λαμβάνονται κατευθυντήριες οδηγίες διαμέσου των ερευνητικών ερωτημάτων, διατυπώνοντας τα κύρια ζητήματα που θα εξετασθούν παρακάτω. Τα ερωτήματα που τίθενται, προβάλλουν την κριτική σκέψη της συγγραφέως, καθώς αντιπροσωπεύουν το περιεχόμενο του θέματος και δίνουν σαφή νόημα στο αντικείμενο της μελέτης που θα ακολουθήσει. Επομένως θα απαντηθούν διαδοχικά τα εξής προβλήματα :

- Με ποιες διαδικασίες διεξάγεται ο φορολογικός έλεγχος στις μέρες μας ;
- Ποιος είναι ο στρατηγικός σχεδιασμός της εποπτείας του φορολογικού ελέγχου ;
- Ποια είναι η αποτελεσματικότητα των φορολογικών ελέγχων στις μέρες μας ;
- Ποια η σημασία της στρατηγικής φιλοσοφίας στον φορολογικό ελεγκτικό μηχανισμό ;
- Ποιο θεωρείται το βέλτιστο στρατηγικό μοντέλο που πρέπει να ακολουθηθεί ;
- Πως μπορεί να ωφελήσει την οικονομία της Ελλάδας ο στρατηγικός σχεδιασμός του φορολογικού ελεγκτικού μηχανισμού ;

1.3. Δομή της εργασίας

Η εργασία συγκροτείται από 6 κεφάλαια, στα οποία μελετάται ο σχεδιασμός του φορολογικού ελέγχου στην Ελλάδα. Με το πρώτο κεφάλαιο οριοθετούνται τα προβλήματα που δυσχεραίνουν την άνθηση της οικονομίας του κράτους και οι παράγοντες που επηρεάζουν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο την πορεία που χαράσσει. Εξετάζοντας διάφορες παραμέτρους των κύριων αιτιών, προτείνεται η ανάπτυξη ενός στρατηγικού πλάνου, που αποσκοπεί στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και στην οικοδόμηση της φορολογικής συμμόρφωσης. Στο δεύτερο κεφάλαιο συγκεντρώνεται το υλικό της βιβλιογραφίας, που βοηθά στην πλοκή της μελέτης που θα διεξαχθεί. Αρχικά επεξηγούνται ορισμένοι βασικοί όροι, οι οποίοι αντικατοπτρίζουν το έναυσμα της κεντρικής ιδέας και στη συνέχεια συζητούνται κάποιες σχετικές μελέτες που διεξάγουν ουσιώδη πορίσματα για τη στοιχειοθέτηση του ελέγχου. Ακολουθώντας στο τρίτο κεφάλαιο καταγράφεται μια ιστορική αναδρομή της ανέλιξης του ελεγκτικού φορολογικού μηχανισμού, ώστε να ερμηνευθεί η μεθοδολογία του και ο τρόπος με τον οποίο προσεγγιζόταν η εποπτεία του συνόλου. Επιπλέον περιγράφονται τα όργανα των φορολογικών αρχών και τα σχέδια των επιχειρησιακών τους στόχων.

Στη συνέχεια τα επόμενα κεφάλαια συντελούν το ερευνητικό κομμάτι της εργασίας. Στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα οικονομικά δεδομένα που χρησιμοποιούνται για τη διεξαγωγή της μελέτης, περιγράφοντας τις διαδικασίες και τα μέσα που ακολουθούνται προκειμένου να επεξεργασθούν και ερμηνευθούν τα παραπάνω στοιχεία. Προχωρώντας στο κεφάλαιο 5 απεικονίζονται τα αποτελέσματα της μελέτης, τα οποία σηματοδοτούν τα σημεία στα οποία θα πρέπει να καθιστά την προσοχή του ο έλεγχος, ώστε να διασφαλίζει την λειτουργικότητα του και να βελτιστοποιεί την αποτελεσματικότητά του. Επιπλέον εξετάζοντας ορισμένα αντιπροσωπευτικά κριτήρια των υποκείμενων φορολογουμένων προσώπων, σχηματίζονται διάφορα υποθετικά σενάρια που επινοούν και διαμορφώνουν ένα νέο αντικείμενο μελέτης που προϋποθέτει μια περαιτέρω ανάλυση. Κλείνοντας, με το έκτο κεφάλαιο διεξάγονται τα τελικά συμπεράσματα που προκύπτουν από την παρούσα μελέτη, ανακεφαλαιώνοντας τα πορίσματα της έρευνας, με στόχο την αποτύπωση ενός συλλογικού πλάνου που θα οδηγήσει στον στρατηγικό σχεδιασμό του ελεγκτικού φορολογικού μηχανισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 – ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΕΙΑΣ

2.1 Εισαγωγή

Στο κεφάλαιο αυτό θα γίνει ανασκόπηση της βιβλιογραφίας. Αρχικά θα ερμηνευτούν και θα συζητηθούν βασικοί όροι που σχετίζονται με το αντικείμενο της εργασίας. Στην συνέχεια θα συζητηθούν κάποιες σχετικές μελέτες που άπτονται θέματα φορολογική συνείδησης και συμπεριφοράς απέναντι στις αντιδράσεις και τα χαρακτηριστικά των φορολογουμένων, όπως επίσης και εύρυνες που προσομοιώνουν ορισμένα υποδείγματα στρατηγικών μοντέλων φορολογικής διαχείρισης.

2.2 Αναφορά στην Φοροαποφυγή & Φοροδιαφυγή

Οι Hanlon and Heitzman (2010), ερμηνεύουν τον όρο φοροαποφυγή (tax avoidance) ως την ακολουθία στρατηγικών αποφάσεων με σκοπό τη μείωση των επιβαλλόμενων φόρων. Επί της ουσίας κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι ο φόρος αποτελεί πραγματικό κόστος για τη λειτουργία της επιχείρησης, επομένως οι οντότητες σχεδιάζουν ένα οικονομικό πλάνο μέσω του οποίου θα μεγιστοποιούν την αποτελεσματικότητά τους και θα αυξάνουν τον πλούτο τους. Επίσης οι Chaudhry, N., Au Yong, H.H., Veld, C., (2017) ως φοροαποφυγή ορίζουν οποιαδήποτε στρατηγική κίνηση που αποσκοπεί στη μείωση της φορολογικής υποχρέωσης των επιχειρήσεων, η οποία είτε μπορεί να απορριφθεί είτε όχι από τις Φορολογικές Αρχές.

Η Βασαρδάνη Μ. (Ιούνιος 2011) προσδιορίζει τη φοροδιαφυγή (tax evasion) ως την παράνομη ενέργεια που διαπράττουν οι φορολογούμενοι, αποκρύπτοντας φορολογητέα ύλη με σκοπό να παρακάμψουν τις φορολογικές υποχρεώσεις τους, προς τις αρμόδιες κρατικές αρχές. Ο Φινοκαλιώτης (2015) περιγράφει τον όρο φοροδιαφυγή ως το επίτευγμα του φορολογικού πλεονεκτήματος, με πράξεις που αντιτίθενται στο φορολογικό πλαίσιο, ώστε ο φορολογούμενος να αποφύγει να καταβάλει τις φορολογικές του υποχρεώσεις. Οι Wysłocka

& Verezubova, (2016), ως φοροδιαφυγή περιγράφουν την απόκρυψη φορολογητέου εισοδήματος, ούτως ώστε να αποφευχθούν οι εισφορές φόρων και οι οφειλές προς το κράτος. Ακολούθως, στον διαδικτυακό ισότοπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής διακρίνονται οι έννοιες της φορολογικής απάτης, της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής. Αρχικά αναφέρεται ως φορολογική απάτη κάθε μορφή ψευδούς φορολογικής δήλωσης, πλαστών εγγράφων όπως και κάθε διενέργεια απόκρυψης φορολογητέας ύλης που τιμωρείται με βάση το ποινικό δίκαιο κάθε κράτους. Εν συνεχεία ως φοροδιαφυγή ορίζεται κάθε πράξη απόκρυψης εσόδων και πληροφοριών από τις φορολογικές αρχές, με απώτερο σκοπό την μικρότερη καταβολή εισφορών προς το κράτος, έναντι του φόρου που θα πληρωνόταν βάση του νομοθετικού πλαισίου. Τέλος ως φοροαποφυγή περιγράφεται κάθε ενέργεια στα όρια της νομιμότητας που επιφέρει φορολογικό πλεονέκτημα στον υπόχρεο φορολογούμενο, επωφελούμενη από τα κενά και τις ασάφειες του φορολογικού πλαισίου.

Σε μία έρευνα οι Blaufus, Hundsdoerfer, Jacob & Sünwoldt (2016) ανέλυσαν τις επιδράσεις που προκαλεί το νομοθετικό πλαίσιο στα φαινόμενα της φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής. Τα ευρήματα της μελέτης έδειξαν ότι οι νομοθέτες επηρεάζουν τις αποφάσεις των φορολογουμένων, καθώς όταν δεν υπάρχουν σημαντικές αρνητικές συνέπειες για τη διενέργεια πράξεων φοροδιαφυγής, η επιλογή αυτή ελαχιστοποιεί σε μεγαλύτερο βαθμό την καταβολή φόρων και εισφορών των υπόχρεων στις φορολογικές αρχές, ενώ παράλληλα αν επιβληθούν επιβαρυντικές συνέπειες δεν παρατηρούνται διαφορές ανάμεσα στην επιλογή φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής για την ελαχιστοποίηση των φόρων. Επιπρόσθετα οι Onu, Oats, Kirchler & Hartmann (2019), ανέλυσαν τη στάση των φορολογουμένων μεταξύ των δύο εννοιών. Τα συμπεράσματα που προέκυψαν είναι ότι η φοροαποφυγή συνδέεται με την αντίληψη ότι το φορολογικό σύστημα είναι άδικο και για τον λόγο αυτό υπάρχουν φορολογικά κενά που μπορούν να αξιοποιηθούν, ενώ για το φαινόμενο της φοροδιαφυγής οι πολίτες θεωρούν ότι αποτελεί ασήμαντο έγκλημα, επομένως πιστεύουν ότι το προσωπικό κέδρος που αποκομίζουν επιφέρει περισσότερα οφέλη στο πραγματικό τους εισόδημα.

2.3 Αναφορά στην Φορολογική Συμμόρφωση και Ηθική

Οι ερευνητές Roth & Scholz (1989) ορίζουν ως φορολογική συμμόρφωση (tax compliance) την εμπρόθεσμη και ακριβή φορολογική δήλωση των υπόχρεων πολιτών, αναφέροντας όλα τα οικονομικά στοιχεία που προβλέπονται από την νομοθεσία. Έναν παρόμοιο ορισμό δίνει ο Alm (1991) όπου περιγράφει τη φορολογική συμμόρφωση ως τη δήλωση των πραγματικών εισοδημάτων και την πληρωμή των αντίστοιχων φόρων με βάση τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς της φορολογικής διοίκησης, επιγραμματικά αναφέρονται τα χαρακτηριστικά που την διακρίνουν, α) πιστή αναφορά της φορολογικής βάσης, β) ορθός υπολογισμός της υποχρέωσης, γ) έγκαιρη υποβολή και δ) έγκαιρη καταβολή των απαιτούμενων εισφορών. Επιπρόσθετα οι Palil & Mustapha, (2011) προσδιόρισαν την φορολογική συμμόρφωση ως την προθυμία των πολιτών να εφαρμόζουν τους φορολογικούς νόμους, να δηλώνουν το πραγματικό τους εισόδημα, να διεκδικούν μόνο τις φοροαπαλλαγές που δικαιούνται και να τακτοποιούν εμπρόθεσμα τις φορολογικές υποχρεώσεις τους.

Ο Kirchler (1997) ερμήνευσε τον όρο φορολογική ηθική (tax morale) ως τη συμπεριφορά ενός ατόμου απέναντι στις φορολογικές παραβάσεις. Οι Cummings, Martinez-Vazquez, McKee, & Torgler, (2009) ορίζουν ως φορολογική ηθική την επιθυμία των φορολογουμένων να καταβάλουν τους ανάλογους φόρους που τους αντιστοιχούν. Επίσης για το ζήτημα της φορολογικής ηθικής οι Karlanoglou and Rapanos (2013) αναφέρουν ότι το χαμηλό ποσοστό της φορολογικής συνείδησης αποτελεί βασική αιτία για την αδυναμία των δημοσιονομικών αρχών να επιτύχουν τους προβλεπόμενους στόχους των φορολογικών εσόδων.

Ο Lisi (2015) αναφέρει ότι η φορολογική ηθική των πολιτών καθορίζει τις παραμέτρους των πολιτικών αρχών για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής. Οι Sá, Martins & Gomes, (2015) επισημαίνουν ότι η φορολογική ηθική επηρεάζεται έντονα από πολιτικούς και ψυχολογικούς παράγοντες. Σε μια πρόσφατη έρευνα οι Taing & Chang (2021) παρατήρησαν ότι η φορολογική ηθική και η αντίληψη της δικαιοσύνης των κοινωνικών κανόνων επιδρούν σημαντικά στην προθυμία φορολογικής συμμόρφωσης των πολιτών, ενώ η δύναμη της εξουσίας, η εμπιστοσύνη στην κυβέρνηση και η φορολογική πληροφόρηση δεν αποτελούν βασικό σημείο αναφοράς. Επιπρόσθετα συμπεράναν ότι η βελτίωση της ηθικής των φορολογουμένων, η απλοποίηση του φορολογικού συστήματος και η μεγέθυνση της ισονομίας θα μπορούσε να ενισχύσει την πρόθεση συμμόρφωσης των φορολογουμένων. Ο

συνδυασμός αυτός αποτελεί ένα σύνθετο μοντέλο πολιτικής και στρατηγικής διοίκησης για την ενίσχυση της φορολογικής συνείδησης.

2.4 Παράγοντες Φορολογικής Συμπεριφοράς

Οι Βαρότσης, & Κατερέλος (2018) διεξήγαγαν μια έρευνα για να εντοπίσουν κατά πόσο οι κοινωνικοί, ψυχολογικοί και οικονομικοί παράμετροι επηρεάζουν την φορολογική συμπεριφορά των ατόμων. Αρχικά τα αποτελέσματα έδειξαν ότι η φορολογική συμπεριφορά στην Ελλάδα διαμορφώνεται από δημοσιονομικούς, κοινωνικούς και ψυχολογικούς παράγοντες. Πιο αναλυτικά παρατηρήθηκε ότι οι κρατικές μεταρρυθμίσεις συμβάλουν θετικά στη βελτίωση της φορολογικής συμπεριφοράς, ενώ οι φορολογικές μεταρρυθμίσεις έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην είσπραξη φόρων. Επιπλέον οι αυστηρότεροι κανόνες δεν επιφέρουν ουσιώδη αποτελέσματα αν δεν μετέχουν οι ανάλογες κυρώσεις, κατόπιν αυτού η διαφάνεια δεν αποτελεί κίνητρο για τους φορολογούμενους να πληρώσουν τους φόρους τους, ωστόσο η δημοσιονομική αναδιάρθρωση και η ποινικοποίηση της φοροδιαφυγής ευνοούν την συλλογή πόρων από το κράτος. Επίσης διαπιστώθηκε ότι δεν συνδράμουν αποτελεσματικά οι μεμονωμένες πολιτικές, που καθορίζονται από νομοθετικά και οικονομικά χαρακτηριστικά, όπως για παράδειγμα είναι η επιβολή κυρώσεων ή το διαμορφωμένο κόστος ζωής των ατόμων. Από την άλλη πλευρά μια φορολογική πολιτική που εμπεριέχει δημοσιονομικά, κοινωνικά και ψυχολογικά χαρακτηριστικά προσφέρει καλύτερα αποτελέσματα. Τέλος οι μελετητές αναφέρουν ότι, δεδομένου μιας συμπεριφοράς που έχουν υιοθετήσει οι φορολογούμενοι βάση των καθιερωμένων φορολογικών πολιτικών των φορολογικών αρχών, η αναδιάρθρωση της φορολογικής βάσης με την προσθήκη πρόσθετων φόρων δεν επιδρά αποτελεσματικά στη μείωση της φοροδιαφυγής, αντιθέτως αν εφαρμοστούν μοντέλα φορολογικού σχεδιασμού που συμπεριλαμβάνουν ένα μείγμα από οικονομικά, κοινωνικά και ψυχολογικά χαρακτηριστικά τότε μπορεί να επιτευχθεί η διερεύνηση της φορολογικής βάσης και η χρησιμότητα του φορολογικού συστήματος.

2.5 Η Φορολογική Συμμόρφωση στην Ελλάδα

Το 2019 τέσσερις ερευνητές ο Λοής Π., ο Δρογαλάς Γ., ο Καραγιώργος Α, και η Χλωρού Α., διεξήγαγαν μια μελέτη σχετικά με τη φορολογική συμμόρφωση των πολιτών της Ελλάδας, αναζητώντας λύσεις βελτίωσης για την αύξηση των φορολογικών εσόδων. Πιο συγκεκριμένα, εξέτασαν τη συμπεριφορά ορισμένων φορολογουμένων απέναντι στο Κράτος, θέτοντας πέντε παραδοχές που σχετίζονταν θετικά με τη φορολογική συμμόρφωση, οι παραδοχές αυτές ήταν :

- α) η δίκαιη μεταχείριση των φορολογικών διοικήσεων για όλους,
- β) οι παροχές υπηρεσιών που παρέχουν οι υπάλληλοι των φορολογικών διοικήσεων για την εξυπηρέτηση του κοινού,
- γ) τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των υπαλλήλων των φορολογικών διοικήσεων,
- δ) η αντιμετώπιση και ισονομία του φορολογικού καθεστώτος και
- ε) ο βαθμός της φορολογικής ηθικής των πολιτών.

Τα ευρήματα της μελέτης έδειξαν ότι η δέουσα συμπεριφορά των υπαλλήλων των φορολογικών διοικήσεων, εμπνέει στους πολίτες την υπευθυνότητα και την αξιοπιστία. Από την άλλη πλευρά παρατηρήθηκε το γεγονός ότι οι πολίτες αγνοούν τις δραστηριότητες των φορολογικών διοικήσεων, που αποσκοπούν σε μια δίκαιη και ισόνομη μεταχείριση του συνόλου, καθώς εκφράζουν δυσπιστία για το υπάρχων νομοθετικό καθεστώς και για την ικανότητα του να παράγει ουσιαστικό έργο. Παράλληλα εκτιμήθηκε ότι το ποσοστό της φορολογικής ηθικής των πολιτών της χώρας μας είναι αρκετά χαμηλό, σηματοδοτώντας την έλλειψη της φορολογικής συνείδησης και την αντίδραση των υπηκόων να συμμορφωθούν σύμφωνα με τους κανονισμούς του τρέχων συστήματος.

2.6 Υποδείγματα Βελτιστοποίησης Στρατηγικών Ελέγχου

Ο Appelgren (2020) εξετάζει τον καθορισμό πρότυπων εφαρμογών, για να παρουσιάσει τις βέλτιστες στρατηγικές κινήσεις που θα πρέπει να ακολουθεί ο έλεγχος, προκυμμένου να μπορεί να ασκεί εποπτεία σε ολόκληρο τον πληθυσμό. Η έρευνα του στηρίχθηκε στην ανάπτυξη τεσσάρων υποθέσεων, ανάμεσα σε δύο διαφορετικά μέτωπα τον «ελεγκτή» και τον «ελεγχόμενο», με παραμέτρους την πληροφόρηση σχεδιασμού του ελέγχου από τον πρώτο και τον χαρακτηρισμό του δεύτερου ανάλογα με την συμπεριφορά του απέναντι στον έλεγχο. Η εικασία αυτή δημιούργησε το παρακάτω παίγνιο, αν ο ελεγκτής δεν ανακοινώσει το σχέδιο

ελέγχου που θα ακολουθήσει, τότε μπορεί να προκύψει μια ισορροπία Nash, στην οποία και τα δύο πρόσωπα προβλέπουν ο ένας τη στρατηγική του άλλου, ενώ αν ο ελεγκτής ανακοινώσει το σχέδιο ελέγχου που θα ακολουθήσει τότε θα υπάρχει ένα διαδοχικό παιχνίδι που λύνεται ως πρόβλημα βελτιστοποίησης. Τα μοντέλα αυτά προσημειώνουν την εποπτεία που ασκούν οι φορολογικές διοικήσεις στα υπόχρεα φορολογικά πρόσωπα. Το πρώτο σενάριο υποθέτει τη διεξαγωγή του ελέγχου, χωρίς να γνωστοποιούν οι φορείς τα κριτήρια με τα οποία θα ελεγχθούν οι υποκείμενοι, οι οποίοι είναι επιρρεπείς στη διενέργεια απάτης. Το δεύτερο σενάριο υποθέτει τη διεξαγωγή του ελέγχου, χωρίς να γνωστοποιούν οι φορείς τα κριτήρια με τα οποία θα ελεγχθούν οι υποκείμενοι, οι οποίοι είναι ειλικρινείς και έντιμοι απέναντι στο καθεστώς. Το τρίτο σενάριο υποθέτει τη διεξαγωγή του ελέγχου, προαναγγέλλοντας την δομή και τον σχεδιασμό του στους ελεγχόμενους, οι οποίοι είναι επιρρεπείς στη διενέργεια απάτης και το τέταρτο σενάριο υποθέτει τη διεξαγωγή του ελέγχου, προαναγγέλλοντας την δομή και τον σχεδιασμό του στους ελεγχόμενους, οι οποίοι είναι ειλικρινείς και έντιμοι απέναντι στο καθεστώς. Τα συμπεράσματα που παρατηρήθηκαν από αυτή τη μελέτη είναι αρχικά ότι, αν γνωρίζουμε καλά ένα πληθυσμό και έχουμε επαρκή δεδομένα για αυτόν, τότε ο διαχωρισμός του σε τμήματα, συνδράμει στο να ελεγχθούν οι περιπτώσεις όπου συναντάμε τη μεγαλύτερη συχνότητα απάτης. Κατόπιν τούτου ο ερευνητής προτείνει πως, αν συνδυάσουμε τον κατακερματισμό ενός συνόλου με την προαναγγελία του σχεδιασμού ελέγχου, στους υποκείμενους που προβαίνουν σε ενέργειες απάτης, τότε το αντίκτυπο αυτής της στρατηγικής είναι ακόμα πιο αποτελεσματικό. Επιπλέον παρατήρησε ότι η τακτική της πληροφόρησης των ελεγκτικών διαδικασιών στους ελεγχόμενους μπορεί να χρησιμοποιηθεί και σε ομάδες, από τις οποίες μπορούμε εύκολα να αντλήσουμε δεδομένα και να εξάγουμε τεκμήρια, ώστε να αποτρέψουμε πιθανές προσχεδιασμένες παραβάσεις, ένα τέτοιο παράδειγμα είναι το περιεχόμενο του λογαριασμού εξόδων σε μεγάλες επιχειρήσεις. Ωστόσο ο μελετητής μας αναφέρει ότι στην πραγματικότητα είναι ελάχιστες οι περιπτώσεις, στις οποίες ο ελεγκτής μπορεί να κοινοποιεί τον σχεδιασμό με τον οποίο θα διεξάγει τους ελέγχους του, άλλωστε οι περισσότεροι κανονισμοί απαγορεύουν την δημοσιοποίηση των ελεγκτικών διαδικασιών στα υποκείμενα μέρη, ούτως ώστε να μην δύναται η πιθανότητα καταστρατήγηση τους, αυξάνοντας τον κίνδυνο εκούσιων ατασθαλιών.

2.7 Φορολογικά Παιχνίδια Φοροδιαφυγής και Συμμόρφωσης

Τον Οκτώβριο του 2020 δημοσιεύθηκε μια μελέτη από τους James Alm και Antoine Malézieux, η οποία παρακολουθούσε μεμονωμένα τις αντιδράσεις των φορολογουμένων που σχεδιάζουν «παιχνίδια φοροδιαφυγής». Η έρευνα αυτή στηρίχθηκε σε εβδομήντα επιστημονικές εργασίες, από τις οποίες συγκεντρώθηκαν δεδομένα που περιέγραφαν τη συμπεριφορά του πληθυσμού, σχετικά με την προσωπική εκτίμηση του καθενός, να επιλέξει το «παιχνίδι φοροδιαφυγής» που τον ικανοποιεί περισσότερο. Οι μελετητές επεδίωξαν να πραγματοποιήσουν μια μετά-ανάλυση των δεδομένων για να παρατηρήσουν τις επιδράσεις της φορολογικής συμμόρφωσης των πολιτών, στα πλαίσια της δημόσια πολιτικής, των πειραματικών σχεδιασμών και της ατομικής συμπεριφοράς των υποκείμενων φορολογουμένων. Για την ανάλυση δεδομένων και τη διεξαγωγή συμπερασμάτων εφαρμόστηκαν δυο μοντέλα, το «Μοντέλο Πιθανομονάδας» και της «Γραμμικής Παλινδρόμησης». Τα ευρήματα τα οποία παρατηρήθηκαν αρχικά για το περιβάλλον της δημόσιας πολιτικής είναι ότι, ο έλεγχος και η ποινή συνδέονται με τη συμμόρφωση των φορολογουμένων ανάλογα με τη διαφοροποίηση της καταγραφής των δεδομένων. Πιο συγκεκριμένα ο έλεγχος και η ποινή φέρουν θετικά αποτελέσματα σύμφωνα με τα δεδομένα που έχουν καταγραφεί με το «Μοντέλο Πιθανομονάδας», συνεπώς όσο αυξάνεται η πιθανότητα ένα άτομο να ελεγχθεί, η επιβολή μια ποινής τον ωθεί περισσότερο να συμμορφωθεί με το καθεστώς. Από την άλλη πλευρά τα δεδομένα που καταγράφηκαν σύμφωνα με το μοντέλο της «Γραμμικής Παλινδρόμησης», ανέδειξαν την αντίθετη συμπεριφορά για τον πληθυσμό, δηλαδή όσο αυξάνεται η πιθανότητα ελέγχου για ένα άτομο, τότε η επιβολή προστίμου αντιδρά αρνητικά αποτρέποντας τους φορολογούμενους να συμμορφωθούν με το καθεστώς. Σύμφωνα με τους ερευνητές τα αποτελέσματα αυτά εκδηλώνουν την ισχύ του ελέγχου στην ενίσχυση της φορολογικής συμμόρφωσης έναντι της επιβολής ποινής, ωστόσο αυτές οι δύο μεταβλητές θα πρέπει να συνδυάζονται κατάλληλα. Άλλωστε τονίζουν ότι το κόστος για τις φορολογικές διοικήσεις είναι χαμηλότερο εάν εφαρμοστεί ένα σύστημα κατά το οποίο οι φορολογούμενοι θα έχουν μικρότερη πιθανότητα να ελεγχθούν, αντιμετωπίζοντας όμως αυστηρές κυρώσεις σε διαρπάξεις φοροδιαφυγής. Επίσης παρατηρήθηκε ότι ένα αμετάβλητο φορολογικό σύστημα με κοινούς φορολογικούς συντελεστές για όλους, καθώς επίσης και το δικαίωμα της φορολογικής αμνηστίας, επιφέρουν αρνητική επίδραση στην φορολογική συμμόρφωση των πολιτών. Για την πρώτη

περίπτωση διαπιστώθηκε ότι οι χαμηλοί φορολογικοί συντελεστές συνδράμουν στην πρόοδο της φορολογικής ηθικής των πολιτών, ενώ για την δεύτερη περίπτωση η μη επιβολή της ποινής που αναφέρεται σε ορισμένες περιπτώσεις αυξάνει τα επίπεδα της φοροδιαφυγής. Όσον αφορά το υπόβαθρο του πειραματικού σχεδιασμού, οι μελετητές διέκριναν μια θετική σχέση μεταξύ ορισμένων κινήτρων που τέθηκαν στους πολίτες, ώστε να τους προτρέψουν να συμμορφωθούν με βάση το φορολογικό πλαίσιο. Οι παροτρύνσεις αυτές αφορούσαν την αναδιανομή των φόρων που συλλέγονταν από τους πολίτες, καθώς επίσης και η επένδυση τους για τα δημόσια οφέλη της κοινωνίας. Τέλος από την σκοπιά των ατομικών δράσεων των φορολογουμένων παρατηρήθηκε ότι οι υποκείμενοι που είναι πιο επιρρεπείς σε ενέργειες φοροδιαφυγής είναι ο ανδρικός πληθυσμός και πιο συγκεκριμένα αυτοί που έχουν υψηλότερα εισοδήματα, χωρίς να δίνεται κάποια ουσιώδης σημασία στην ηλικιακή τους ομάδα. Κατόπιν τούτου, οι ερευνητές επισημαίνουν ότι οι παράμετροι της ατομικής συμπεριφοράς συνδράμουν στο μεταίχμιο της φορολογικής συνείδησης των πολιτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 – ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

3.1 Εισαγωγή

Στην ενότητα αυτή θα δοθούν απαντήσεις στα πρώτα ερευνητικά ερωτήματα που έχουν τεθεί. Αρχικά θα καταγραφεί μία ιστορική αναδρομή στα σημαντικά σημεία που αναπτύχθηκε ο φορολογικός έλεγχος τις τελευταίες δεκαετίες, επισημαίνοντας σημαντικούς νόμους και άρθρα της Ελληνικής νομοθεσίας. Μετέπειτα θα αναφερθούν οι εμπλεκόμενοι φορείς, που εποπτεύουν το σύνολο των φορολογικών εσόδων και οι επιχειρησιακοί στόχοι των εποπτικών αρχών για την προάσπιση και ανάπτυξη των δημοσίων εσόδων.

3.2 Ιστορική Ανασκόπηση

Η λίστα των κρατικών ελεγκτικών οργάνων που διενεργούν τον φορολογικό έλεγχο στην Ελλάδα έχει υποστεί αρκετές μετατάξεις. Τα πρώτα στάδια των φορολογικών αρχών δραστηριοποιούνται λίγο πριν τη δεκαετία του 1990. Το 1989 θεσπίζεται ο Νόμος 1828/1989, όπου σύμφωνα με το άρθρο 13 αντικαθίστανται και προστίθενται αρμοδιότητες για τους προϊσταμένους των Δημόσιων Οικονομικών Υπηρεσιών, οι οποίοι αναλαμβάνουν να εποπτεύουν την υποβολή των υπόχρεων φορολογικών δηλώσεων, διενεργώντας διασταυρωτικούς ελέγχους για την άρτια καταγραφή των εισοδημάτων που δηλώνουν τα φορολογικά πρόσωπα. Μετέπειτα με το Προεδρικό Διάταγμα 17/1991, συνιστώνται στο Υπουργείο Οικονομικών οι Γενικές Διευθύνσεις, οι οποίες σχετίζονταν με τη διαχείριση και εποπτεία των φορολογικών εσόδων, καθώς επίσης και η μονάδα στρατηγικού σχεδιασμού και ανάλυσης πολιτικής, η οποία αναλάμβανε τη λήψη διοικητικών αποφάσεων. Τρία χρόνια αργότερα θεσπίζεται ο Νόμος 2214/1994, αποτελώντας σημείο αναφοράς το άρθρο 57 όπου καθιερύεται η Τράπεζα Φορολογικών Δεδομένων, μια αυτοτελή υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών με απώτερο σκοπό την υποβοήθηση των φορολογικών ελέγχων μέσω της συλλογής διάφορων οικονομικών στοιχείων.

Στη συνέχεια ακολουθεί ο Νόμος 2343/1995, με τον οποίο αναδιοργανώνονται οι υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών και μετατάσσονται οι Γενικές Διευθύνσεις του Προεδρικού Διατάγματος 17/1991. Σύμφωνα με το άρθρο 1, ιδρύεται η Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής, η οποία αναλάμβανε τη διαχείριση δημοσιονομικών ζητημάτων, με κύριους στόχους τον σχεδιασμό της στρατηγικής ανάπτυξης της χώρα και τη διασφάλιση της οικονομικής σταθερότητας σε φορολογικά θέματα. Έπειτα με το δεύτερο άρθρο του παρόντος νόμου συνιστάται η «Οικονομική Επιθεώρηση», έχοντας ως κύρια αποστολή την εποπτεία των Ν.Π.Δ.Δ. Με το 3ο άρθρο συγκροτούνται τα Ελεγκτικά Κέντρα, τα οποία επιμερίζονταν σε δύο κατηγορίες στο Εθνικό Ελεγκτικό Κέντρο (ΕΘ.Ε.Κ.) και τα Περιφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα (Π.Ε.Κ.). Τα παραπάνω Ελεγκτικά Κέντρα, συγκροτήθηκαν για την εκτέλεση των φορολογικών ελέγχων ανάλογα με τα ετήσια εισοδηματικά κριτήρια των υποκείμενων φορολογουμένων. Τέλος με το άρθρο 4 συντελείται μια από τις βασικότερες και πιο διαχρονικές αρχές του φορολογικού μηχανισμού, το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.). Η κύρια αποστολή του ήταν η πάταξη της φοροδιαφυγής, του λαθρεμπορίου, του οικονομικού εγκλήματος και οποιασδήποτε παράβασης σχετιζόνταν με οικονομικές ατασθαλίες.

Τον αμέσως επόμενο χρόνο ψηφίζεται το Προεδρικό Διάταγμα 161/1996, όπου με το άρθρο 2 σχηματίζονται η Γενική Διεύθυνση Φορολογίας και η Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων, αναλαμβάνοντας τον συντονισμό και την εκτέλεση των ελεγκτικών διαδικασιών στην επικράτεια της χώρας. Ακολούθως θεσπίζεται το Προεδρικό Διάταγμα 280/1997, με βάση το οποίο καθορίστηκαν οι αρμοδιότητες των φορολογικών αρχών, δηλαδή τα Ελεγκτικά Κέντρα υπάγονταν στη Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων και διενεργούσαν τακτικούς (οριστικούς) φορολογικούς ελέγχους, παράλληλα είτε ξέχωρα από τις αντίστοιχες Δ.Ο.Υ. και το Σ.Δ.Ο.Ε. Στη συνέχεια ακολουθεί το Προεδρικό Διάταγμα 203/2000, όπου σύμφωνα με το άρθρο 2 δημιουργείται η Ελεγκτική Υπηρεσία Τελωνείων (ΕΛ.Υ.Τ), σχηματίζοντας 3 αποκεντρωμένες διευθύνσεις στο σύνολο της χώρας. Η κύρια αποστολή των υπηρεσιών ήταν η διενέργεια απαιτούμενων ελέγχων, ώστε να αποτρέπονταν κάθε κίνδυνος παρατυπίας και οικονομικής απάτης των εθνικών και κοινοτικών εσόδων. Επόμενος σταθμός ορόσημο των φορολογικών διοικήσεων αποτελούσε ο νόμος 3148/2003, καθώς σύμφωνα με το άρθρο 1 συνιστάται η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε), με απώτερο σκοπό η επιτήρηση των νομικών προσώπων ως προς τον άρτιο

λογιστικό χειρισμό και τη διασφάλιση του ποιοτικού ελέγχου των υπόχρεων φορολογουμένων.

Ένα χρόνο αργότερα επέρχονται απανωτές διατάξεις που μεταβάλλουν το πλαίσιο των φορολογικών ελέγχων. Αρχικά με το άρθρο 16 του νόμου 3220/2004, θεμελιώνεται το Σύστημα Επιλογής Ελέγχου Υποθέσεων, για τη διενέργεια των τακτικών φορολογικών ελέγχων, βασιζόμενο στη διαλογή των φορολογουμένων που διέπρατταν τη μεγαλύτερη φοροδιαφυγή. Ο σχεδιασμός του συστήματος στηριζόταν σε μια κλίμακα μορίων, η οποία διαμορφωνόταν ανάλογα με ορισμένα κριτήρια που συγκέντρωναν οι φορολογικές αρχές, αξιολογώντας διάφορες παραλήψεις και παραβάσεις των υποκείμενων προσώπων. Μετέπειτα θεσπίζεται ο νόμος 3259/2004, όπου με βάση το άρθρο 23 συστήνεται το Διαπεριφερειακό Ελεγκτικό Κέντρο Θεσσαλονίκης, αποκτώντας κοινές αρμοδιότητες με το Εθνικό Ελεγκτικό Κέντρο το οποίο μετονομάστηκε σε Δ.Ε.Κ Αθηνών. Η θεσμοθέτηση αυτή αποσκοπούσε στο διαμοιρασμό της εποπτείας των Φορολογικών Διοικήσεων σε δύο κεντρικά μέρη, ούτως ώστε να διασφαλιζόταν η επιτήρηση και η διοίκηση των φορολογικών υποθέσεων. Το Δ.Ε.Κ. Θεσσαλονίκης αναλάμβανε τα όρια των περιφερειών της Μακεδονίας της Θράκης, της Θεσσαλίας και της περιοχής της νήσου Λήμνου, ενώ το Δ. Ε. Κ. Αθηνών επέβλεπε τα όρια των λοιπών περιοχών της χώρας. Στη συνέχεια ακολουθεί ο νόμος 3296/2004, όπου με το άρθρο 30 αναστέλλεται η λειτουργία του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος και οι αρμοδιότητες του μετατίθενται στην Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων (ΥΠ.Ε.Ε.). Οι κύριοι στόχοι είχαν παραμείνει κοινοί, προσμένοντας την καταπολέμηση του οικονομικού εγκλήματος της διαφθοράς, της λαθρεμπορίας και κάθε είδους οικονομικής φύσεως παράνομης ενέργειας.

Τον παραπάνω νόμο έρχεται να εδραιώσει το Προεδρικό Διάταγμα 85 του 2005, με το οποίο οριοθετούνται οι αρμοδιότητες, οι ενέργειες και η διάρθρωση της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων. Πιο αναλυτικά προβλέπονται οι κατευθύνσεις που ακολουθούσε η υπηρεσία, τα είδη ελέγχου όπου εστίαζε και οι φορείς στους οποίους επιτηρούσε. Επιπλέον καθορίζονται οι μονάδες που συγκροτούσαν την ΥΠ.Ε.Ε., καθώς επίσης η αποστολή και οι υποχρεώσεις που αναλάμβανε κάθε τμήμα ξεχωριστά. Εν συνεχεία ψηφίζεται ο νόμος 3492/2006, όπου με το άρθρο 1 συνιστάται η Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων, επωμίζοντας την οργάνωση του συστήματος ελέγχου. Με βάση το άρθρο 10 του παρόντος νόμου ιδρύεται η Επιτροπή Εποπτείας (ΕΠ.ΕΠ) στη Γ.Δ.Δ.Ε, έχοντας ως αρμοδιότητες την παρακολούθηση των κανονισμών λειτουργίας της γενικής διεύθυνσης, του κανονισμού διενέργειας των

ελέγχων και ερευνών και του κώδικα δεοντολογίας των Δημοσιονομικών Ελεγκτών. Επιπρόσθετα με το άρθρο 12 συγκροτούνται μονάδες εσωτερικού ελέγχου, με τις οποίες αναδύοταν μια νέα αντίληψη που έθετε την προσθήκη του εσωτερικού ελέγχου στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα.

Ένα χρόνο μετά, με το άρθρο 1 του νόμου 3610/2007 ιδρύεται και εντάσσεται στο Υπουργείο Οικονομικών το Εθνικό Συμβούλιο, δρώντας ως συμβουλευτικό όργανο για την εποπτεία και την εξάλειψη της φοροδιαφυγής στο σύνολο της χώρας. Πιο συγκεκριμένα το Εθνικό συμβούλιο αποτιμούσε τον βαθμό της υπάρχουσας παραοικονομίας σε όλη την επικράτεια και προέβαινε στη λήψη κατάλληλων μέτρων, κυρίως με τη χρήση της έμμεσης φορολογίας (Φ.Π.Α. – Παρακρατούμενοι Φόροι κ.τ.λ.), ούτως ώστε να είχε τη δυνατότητα να παρακολουθεί και να διαχειριζόταν τα επίπεδα της φοροδιαφυγής και κάθε μορφή οικονομικής ατασθαλίας. Επίσης με το άρθρο 10 συμπληγνύεται η Μονάδα Φορολογικής Πολιτικής, αναλαμβάνοντας την επιμέτρηση και την αξιολόγηση των φορολογικών μέτρων που είχαν παρθεί για την αποκλιμάκωση των ενεργειών απόκρυψης εισοδημάτων και οικονομικών παραβάσεων, των φορολογουμένων. Ακόμα μια αρμοδιότητα της Μονάδας Φορολογικής Πολιτικής αποτελούσε η παρακολούθηση των διεθνών εξελίξεων στον τομέα της φορολογικής πολιτικής, οι οποίες εξετάζονταν από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) και άλλους διεθνείς οργανισμούς. Τέλος με το άρθρο 11 του παραπάνω νόμου διακρίνονταν οι εφοριακοί υπάλληλοι στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες, στα Διαπεριφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα και στα Περιφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα σε ελεγκτές βιβλίων Α΄, Β΄ και Γ΄ κατηγορίας, όπου οι τελευταίοι διαχωρίζονταν σε Ελεγκτές Βιομηχανικών Επιχειρήσεων και σε Ελεγκτές Εμπορικών Επιχειρήσεων.

Μετέπειτα έρχεται ο νόμος 3691/2008, με αντικείμενο την πρόληψη και τη καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Με το άρθρο 6 ορίζονται οι δημόσιες αρχές που εποπτεύουν τις αναφερόμενες ενέργειες, οι οποίες ενδεικτικά είναι, η Τράπεζα της Ελλάδος, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης, η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, το Υπουργείο Οικονομικών (Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων), η Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Τυχερών Παιχνιδιών, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και το Υπουργείο Ανάπτυξης. Συγχρόνως για την επίτευξη των στόχων του παρόντος νόμου,

συγκροτείτε με το άρθρο 7 η «Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης», καθώς επίσης και με το άρθρο 9 συνιστάται στο Υπουργείο Οικονομικών η Επιτροπή Επεξεργασίας Στρατηγικής και Πολιτικών. Δυο χρόνια αργότερα με το άρθρο 88 του νόμου 3842/2010 η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων (ΥΠ.Ε.Ε.) αντικαθίσταται από το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος, εμμένοντας τις πρωταρχικές του αρμοδιότητες που ήταν η πάταξη φοροδιαφυγής και οικονομικού εγκλήματος.

Επόμενο σημαντικό σημείο αναφοράς, για την ανέλιξη των φορολογικών ελέγχων από τις Δημόσιες Αρχές, συντελούσε ο νόμος 3943/2011, όπου σύμφωνα με το άρθρο 1 σχηματίστηκε η Επιτροπή αντιμετώπισης της φοροδιαφυγής, απαρτιζόμενοι από τους εκάστοτε υπουργούς Οικονομικών, Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Προστασίας του Πολίτη, έχοντας ως αποστολή την έγκριση του Εθνικού Επιχειρησιακού Προγράμματος Καταπολέμησης της Φοροδιαφυγής. Επιπλέον με το άρθρο 2, καθιερύεται η θέση του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος, αναλαμβάνοντας τα καθήκοντα επιτήρησης του Σ.Δ.Ο.Ε, της Ε.Λ.Υ.Τ. και των φοροελεγκτικών υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών. Ακολούθως με το άρθρο 5 του παραπάνω νόμου σχηματίζεται η Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων του Υπουργείου Οικονομικών με στόχο την παρακολούθηση και εξιχνίαση των ποινικών αδικημάτων και πειθαρχικών παραπτωμάτων, που διέπρατταν σε αυτά υπάλληλοι των δημοσίων φορέων. Το ίδιο έτος θεσμοθετείται ο νόμος 4002/2011, στον οποίο συγκαταλέγεται μέσω του άρθρου 55, η ανασυγκρότηση της «Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικών Ελέγχων και Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων», αναδιαρθρώνοντας τις αρμοδιότητες της όπως την ανάπτυξη του στρατηγικού σχεδιασμού για τη διεξαγωγή των ελέγχων, την εφαρμογή ορισμένων κριτηρίων για τον εντοπισμό της φοροδιαφυγής, την κατάρτιση επιχειρησιακών σχεδίων για την είσπραξη των γενικών εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού και πάσης φύσεως συναλλαγές που αφορούσαν τη λήψη εισροών του Κράτους. Επιπρόσθετα με το Προεδρικό Διάταγμα 9/2011 συγκροτήθηκε η Υπηρεσία Οικονομικής Αστυνομίας και Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος, έχοντας ως αποστολή την πρόληψη και καταστολή οικονομικών εγκλημάτων.

Στη συνέχεια θεσπίζεται ο νόμος 4141 του 2013, όπου με βάση το άρθρο 34 συνιστάται το Κέντρο Ελέγχου Φορολογουμένων Μεγάλου Πλούτου (Κ.Ε.ΦΟ. ΜΕ.Π.), το οποίο διαδέχεται ένα μεγάλο τμήμα του Διαπεριφερειακού Ελεγκτικού Κέντρου Αθηνών,

συμπεριλαμβάνοντας τις υποχρεώσεις και τις αρμοδιότητες του στην αποστολή του, που ήταν η εποπτεία και διαχείριση ελέγχων των φορολογουμένων μεγάλου πλούτου όλης της επικράτειας. Παράλληλα με το παρών άρθρο η Δ.Ο.Υ. Μεγάλων Επιχειρήσεων μετατρέπεται και αυτή σε αποκεντρωμένη υπηρεσία και μετονομάζεται ως Κέντρο Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων (Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ.). Ο ρόλος του ήταν η διεξαγωγή τακτικών (οριστικών) φορολογικών ελέγχων, σε νομικά πρόσωπα με ετήσια ακαθάριστα έσοδα άνω των είκοσι πέντε εκατομμυρίων ευρώ, κυρίως σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και ασφαλιστικές εταιρίες καθώς επίσης και σε όλες τις ανώνυμες εταιρίες με μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, με ετήσια ακαθάριστα έσοδα τουλάχιστον τα δέκα εκατομμύρια ευρώ. Στη συνέχεια με το άρθρο 9 της Αριθ. Δ6Α 1058824 ΕΞ 8.4.2014 συστήθηκε στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων η Υπηρεσία Ερευνών και Διασφάλισης Δημοσίων Εσόδων (Υ.Ε.Δ.Δ.Ε.), έχοντας ως κύριο έργο την αποκάλυψη και καταπολέμηση των εστίων οικονομικού εγκλήματος που αφορούσαν υποθέσεις φορολογικών και τελωνειακών θεμάτων, μεγάλης φοροδιαφυγής και λαθρεμπορίας.

Επιπλέον το ίδιο έτος, σύμφωνα με το άρθρο 24 του νόμου 4249/2014 διαρθρώνεται το πεδίο δράσης της Διεύθυνσης Οικονομικής Αστυνομίας του ΠΔ 9/2011, συγκαταλέγοντας μέσα στο σχεδιασμό της το Τμήμα Φορολογικής Αστυνόμευσης & Ασφαλιστικής Προστασίας, με αρμοδιότητα την έρευνα και τη δίωξη των εγκλημάτων που αφορούσαν κυρίως ζητήματα φορολογικής, τελωνειακής και ασφαλιστικής υπόστασης. Ένα χρόνο αργότερα με το άρθρο 1 της απόφασης Αριθμ. Δ.ΟΡΓ.Α 1139240 ΕΞ 27.10.2015 δημιουργήθηκε η Διεύθυνση Προγραμματισμού και Αξιολόγησης Ελέγχων και Ερευνών» (ΔΙ.Π.Α.Ε.Ε.), αναλαμβάνοντας χρέη ως ειδικής αποκεντρωμένης υπηρεσίας, ενώ παράλληλα η Υπηρεσία Ερευνών και Διασφάλισης Δημοσίων Εσόδων μετατράπηκε σε περιφερειακή υπηρεσία και διασπάστηκε σε τρεις διαφορετικές διευθύνσεις στις περιφέρειες Αττικής, Θεσσαλονίκης και Πάτρας. Επομένως η (ΔΙ.Π.Α.Ε.Ε.) επιτηρούσε πλέον το έργο των τριών υπηρεσιών της (Υ.Ε.Δ.Δ.Ε.), διατηρώντας το πρωταρχικό έργο που είχε αναλάβει η υφιστάμενη αρχή.

Το 2016 πραγματοποιείται μια από τις πιο ραγδαίες μεταβάσεις της φορολογικής διοίκησης, όπου με βάση το άρθρο 1 του νόμου 4389/2016 συνιστάται η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), η οποία διατελεί πρωταρχικό ρόλο στη διαχείριση και την επιστασία των δημοσίων εσόδων όλης της επικράτειας, αντικαθιστώντας και καταργώντας τη

Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων. Μια από τις σημαντικότερες ιδιαιτερότητες της επικαλούμενης δημόσιας αρχής αποτελούσε η λειτουργική ανεξαρτησία της, διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας. Η Αρχή άντλησε όλες τις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων και αναλαμβάνει μέχρι και σήμερα θέματα διοικητικής υποστήριξης, δημοσιονομικού χαρακτήρα, για την επίτευξη της οικονομικής αναδιάρθρωσης, οικονομικής σταθερότητας και διαφάνειας των φορολογουμένων πολιτών της χώρας. Πιο αναλυτικά, μέλημα της παραμένει η παρακολούθηση και η είσπραξη των δημοσίων εσόδων κυρίως των φορολογικών και τελωνειακών εισοδημάτων, η σχεδίαση του στρατηγικού προγραμματισμού για τον εντοπισμό και την αποτροπή φαινομένων φοροδιαφυγής, λαθρεμπορίου, οικονομικής απάτης και γενικά κάθε είδους παράβασης που πλήττει την οικονομία της χώρας.

Μετάπειτα ακολουθεί το Προεδρικό Διάταγμα 142/2017, με το οποίο καθορίζονται οι αρμοδιότητες του Υπουργείου Οικονομικών και των υπαγόμενων διευθύνσεων του. Το άρθρο 1 όριζε ως αποστολή του Υπουργείου τη δίκαιη και αποδοτική κατανομή των δημοσίων πόρων, τη χάραξη και την άσκηση φορολογικής πολιτικής, τη δημοσιονομική βιωσιμότητα και την οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Συνοπτικά, τα άρθρα που περιέγραφαν της αρμοδιότητες των φορολογικών αρχών ήταν, το άρθρο 35 που αναφερόταν στη Διεύθυνση Φορολογικής Πολιτικής, το άρθρο 79 που προσδιόριζε το έργο της Ειδικής Γραμματείας Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος, το άρθρο 80 που περιέγραφε τους επιχειρησιακούς στόχους της Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού και Προγραμματισμού Ερευνών, το άρθρο 81 που αποτύπωνε την υποστήριξη της Διεύθυνσης Επιχειρησιακής Υποστήριξης στην Ε.Γ.Σ.Δ.Ο.Ε. το άρθρο 82 που αφορούσε την Επιχειρησιακή Διεύθυνση Σ.Δ.Ο.Ε. Αττικής και το άρθρο 83 που παρουσίαζε το έργο της Επιχειρησιακής Διεύθυνσης Σ.Δ.Ο.Ε. Μακεδονίας. Προχωρώντας την καταγραφή, σύμφωνα με το άρθρο 381 του νόμου 4512/2018, συνιστάται στο Υπουργείο Οικονομικών η Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος, όπου την εποπτεία της νέας υπηρεσίας ασκεί ως και σήμερα ο Προϊστάμενος Εισαγγελέας του Τμήματος Οικονομικού Εγκλήματος. Ο σκοπός της ίδρυσης της προσεγγίζει την επισκόπηση ερευνών, προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης για την εξιχνίαση φορολογικών εγκλημάτων. Επίσης την ίδια χρονιά συναντάμε τον νόμο 4557/2018 ο οποίος δέκα χρόνια μετά αναπροσαρμόζει τον νόμο 3691/2008, ενσωματώνοντας την Οδηγία 2015/849/ΕΕ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα με το άρθρο 6 οι δημόσιες αρχές που εποπτεύουν τις παράνομες ενέργειες των παρόντος νόμου είναι, η Τράπεζα της Ελλάδος, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας, η Ε.Λ.Τ.Ε., η Α.Α.Δ.Ε.,

η Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων και το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Επιπλέον με το άρθρο 47 ανασυντάσσεται η Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, διατηρώντας τις αρμοδιότητες που εκτελούσε.

Ένα χρόνο μετά θεσμοθετείται το Προεδρικό Διάταγμα 84/2019, όπου με το πρώτο του άρθρο σχηματίζεται η Γενική Γραμματεία Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας και καταργούνται οι εξής διευθύνσεις , η Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής, η Διεύθυνση Φορολογικής Πολιτικής, η Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας, η Ειδική Γραμματεία του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος και η Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος. Την ίδια χρονιά με το άρθρο 82 του νόμου 4622/2019 συγκροτείται η Εθνική Αρχή Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.), με σκοπό την εξιχνίαση υποθέσεων που υπέκρυπταν τον κίνδυνο ύπαρξης οικονομικών ατασθαλιών των δημόσιων οργανισμών της χώρας, όπως επίσης επέβλεπε και φαινόμενα παράνομων δραστηριοτήτων η διαφθοράς των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων του κράτους. Επιπλέον με το άρθρο 30 του νόμου 4646/2019, η φορολογική διοίκηση διαδέχεται μια νέα εποχή στη εποπτεία των φορολογικών εσόδων του κράτους, καθώς επέρχεται ο μετασχηματισμός της ψηφιοποίησης των λογιστικών και φορολογικών υποχρεώσεων για τις επιχειρήσεις, οι οποίες θα υποχρεούνται, πάραυτα να διαβιβάζουν ηλεκτρονικά τα οικονομικά τους δεδομένα συμπεριλαμβανομένων των εκδιδόμενων λογιστικών αρχείων-στοιχείων ανεξαρτήτως της μεθόδου έκδοσης αυτών, των τηρούμενων λογιστικών αρχείων-βιβλίων, των φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών, των φορολογικών μηνμών και των αρχείων που δημιουργούν οι φορολογικοί ηλεκτρονικοί μηχανισμοί. Το 2020 σύμφωνα με την απόφαση Αριθμ. Δ.ΟΡΓ 1126918 ΕΞ 2020, ιδρύονται 6 Περιφερειακές Ελεγκτικές Υπηρεσίες επικαλούμενα με τον χαρακτηρισμό Ελεγκτικά Κέντρα (ΕΛ.ΚΕ.). Ο επιχειρησιακός στόχος τους παραμένει να είναι ο εντοπισμός και η εξάλειψη θεμάτων φοροδιαφυγής, καθώς και η αποτροπή ενεργειών απάτης σε βάρος των φορολογικών εσόδων της επικράτειας.

3.3 Εποπτικοί Φορείς των Φορολογικών Εσόδων

Οι αρμόδιοι κρατικοί φορείς που σχετίζονται με τον φορολογικό έλεγχο, όπως έχουν εγκαθιδρυθεί μέχρι και σήμερα είναι :

❖ **Α.Α.Δ.Ε. (Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων)**

- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΛΕΓΧΩΝ (ΔΙ.ΠΑ.Ε.Ε.)
- ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΡΕΥΝΩΝ & ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ (Υ.Ε.Δ.Δ.Ε.)
- ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ.)
- ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΝ ΜΕΓΑΛΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ (Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π.)
- ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ (Φ.Π.)
- ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (Δ.Ο.Υ.)
- ΕΛΕΓΚΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΕΛΩΝΙΩΝ (ΕΛ.Υ.Τ.)

Η δομή της Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων απαρτίζεται από 103 Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.), 94 Τελωνεία, 16 Χημικές Υπηρεσίες, 2 Ελεγκτικά Κέντρα (Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ. & Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π), 4 Ειδικές Υπηρεσίες (Υ.Ε.Δ.Δ.Ε.), 2 Υπηρεσίες Τελωνίων (ΕΛ.Υ.Τ.), 1 Επιχειρησιακή Μονάδα Είσπραξης (Ε.Μ.ΕΙΣ.), 1 Κέντρο Είσπραξης Οφειλών (Κ.Ε.ΟΦ.) και 1 Διεύθυνση Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού.

❖ **Υπουργείο Οικονομικών**

- ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΩΜΑΤΟΣ ΔΙΩΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ (Σ.Δ.Ο.Ε.)
- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Η Γενική Διεύθυνση Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος αποτελείται από α) την Κεντρική Υπηρεσία, β) τη Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού και Προγραμματισμού Ερευνών, γ) τη Διεύθυνση Επιχειρησιακής Υποστήριξης, δ) την Επιχειρησιακή Διεύθυνση Σ.Δ.Ο.Ε. Αττικής και ε) την Επιχειρησιακή Διεύθυνση Σ.Δ.Ο.Ε. Μακεδονίας.

❖ **Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας και Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος**

- ΤΜΗΜΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΣΤΙΝΟΜΕΥΣΗΣ & ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Αποτελείται από την κεντρική της υπηρεσία και ένα παράρτημα της που λειτουργεί στη Βόρεια Ελλάδα, ως Υποδιεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας Βορείου Ελλάδος, (Υ.Ο.Α.Β.Ε.) η οποία υπάγεται διοικητικά στη ΔΟΑ.

3.4 Ο επιχειρησιακός στόχος των Φορολογικών Διοικήσεων

Τον πρωταγωνιστικό ρόλο για την εποπτεία των φορολογικών εσόδων της χώρας, από το 2016 και μετέπειτα, αναλαμβάνει η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων. Σύμφωνα με τον νόμο 4389/2016, με τον οποίο ιδρύθηκε περιγράφεται η σύσταση, η αποστολή και η οικοδόμηση της, επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον της στα άρθρα 22 & 23, όπου θεμελιώνεται το Στρατηγικό και Επιχειρησιακό της Σχέδιο. Μέσο αυτού καθορίζονται η μακροοικονομική στρατηγική της αρχής, οι ποιοτικοί και ποσοτικοί στόχοι των οργανικών μονάδων, ο βαθμός προτεραιότητας για κάθε στόχο, οι δείκτες μέτρησης των αποτελεσμάτων, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Επομένως σε ετήσια βάση η ανεξάρτητη αρχή καταρτίζει το πρόγραμμα και την στοχοθεσία της, ούτως ώστε να αποσαφηνίζονται οι δράσεις και οι κατευθύνσεις που χαράζει για τη διασφάλιση της δημοσιονομικής σταθερότητας και ανάπτυξης του κράτους.

Με την απόφαση Δ.Σ.Σ. Α 1024950/24.3.2021 εκδόθηκε το τρέχων Επιχειρησιακό Σχέδιο, όπου περιγράφεται το έργο της αρχής σε συλλογικό επίπεδο και οι θέσεις που πρεσβεύει για την επίτευξη των στόχων της. Από τη σκοπιά των φορολογικών εσόδων οι προτεραιότητες που την απασχολούν εν συντομία είναι, η φορολογική συμμόρφωσης των πολιτών, η επιλογή ελέγχου φορολογουμένων με την προσέγγιση της ανάλυσης κινδύνου, η ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών και η εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού της, η καταπολέμηση του λαθρεμπορίου και της απάτης, η χρήση των ηλεκτρονικών συναλλαγών από τους φορολογουμένους, η υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση και η τήρηση ηλεκτρονικών βιβλίων, ο εκσυγχρονισμός της φορολογικής διοίκησης, η αξιοποίηση της ψηφιακής εποχής για ταχύτερη εξυπηρέτηση των υπηρεσιών της, μειώνοντας το φαινόμενο της γραφειοκρατίας και τέλος η ενδυνάμωση των σχέσεων συνεργασίας της με άλλα κράτη, για τη λήψη πρακτικών και μεθόδων που θα βοηθήσουν στη διαχείριση δημοσιονομικών πολιτικών, όπως επίσης και στο πεδίο της ανταλλαγής πληροφοριών των φορολογουμένων.

Συστηματικός στόχος της ανεξάρτητης αρχής αποτελεί η μεγιστοποίηση των δημοσίων εσόδων, περιορίζοντας φαινόμενα φοροδιαφυγής, παραεμπορίου, απάτης και εσκεμμένες ενέργειες διαφυγής καταβολής οφειλών, για το λόγο αυτό η Α.Α.Δ.Ε. επενδύει στην υιοθέτηση της φορολογικής συνείδησης των φυσικών και νομικών προσώπων της επικράτειας. Συγχρόνως η φορολογική διοίκηση σχεδιάζει να αξιοποιήσει τη χρήση ηλεκτρονικών διασταυρώσεων, ούτως ώστε να διασφαλίσει την ορθή τήρηση των νομοθετικών διατάξεων που είναι υποχρεωμένοι να ακολουθούν οι φορολογούμενοι, καθώς επίσης και να εντοπίσει γεγονότα απόκρυψης φορολογητέας ύλης των υποκείμενων. Αναφορικά ακολουθούν ορισμένες κινήσεις που προγραμματίζει : α) εξιχνίαση υποθέσεων για φορολογούμενους που υπέβαλαν μηδενικές δηλώσεις ΦΠΑ, ενώ είχαν σημαντική δραστηριότητα. β) Έλεγχος ύπαρξης διαφορών μεταξύ των συνολικών ετησίων εκροών από τις Περιοδικές Δηλώσεις ΦΠΑ, σε σύγκριση τα δηλωθέντα εισοδήματα δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος του αντίστοιχου φορολογικού έτους. γ) Εντοπισμός όσων ήταν υπόχρεοι σε υποβολή ή τροποποίηση δηλώσεων Ε9, δ) Διερεύνηση ύπαρξης τυχών πρόσθετων αποδοχών ή αναδρομικών εισοδημάτων, που δεν δηλώθηκαν από τα υπόχρεα φυσικά πρόσωπα εκούσια ή ακούσια. ε) Αναζήτηση αποκρυμμένων εισοδημάτων των φορολογουμένων σε άλλες χώρες, μέσω της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών που έχει συνάψει η Ελλάδα σε συνεργασία με αυτά τα κράτη. στ) Αποκάλυψη αδήλωτων εισοδημάτων από βραχυχρόνιες μισθώσεις και από αξιοποίηση δεδομένων καρτών.

Επιπρόσθετα η φορολογική διοίκηση για την πρόληψη και καταπολέμηση της φοροδιαφυγής ακολουθεί τις παρακάτω δράσεις. Αρχικά επιλέγεται η εκτέλεση υποθέσεων ελέγχου, σύμφωνα με ορισμένα κριτήρια ανάλυσης κινδύνου, που συλλέγονται από εσωτερικές και εξωτερικές πηγές πληροφόρησης της Α.Α.Δ.Ε., ώστε να δοθεί η προτεραιότητα σε ελέγχους που χρήζουν μεγαλύτερης σημασίας. Η σειρά με την οποία ταξινομούνται οι έλεγχοι, σχηματίζεται από τη τελική βαθμολογία που συγκεντρώνουν τα φορολογικά πρόσωπα, σύμφωνα με ένα αυτοματοποιημένο μοντέλο αντικειμενικής αξιολόγησης υποθέσεων, του οποίου τα χαρακτηριστικά δεν δημοσιοποιούνται. Στη συνέχεια η ανεξάρτητη αρχή, για να προσδιορίσει τη φορολογητέα ύλη των εισοδημάτων που είτε δεν δηλώνουν οι υπόχρεοι είτε αποκρύπτουν σημαντικά ποσά στις δηλώσεις τους, εφαρμόζει τις μεθόδους των έμμεσων τεχνικών ελέγχου. Με το άρθρο 27 του νόμου 4174/2013 και την απόφαση 1008/2020 καθορίζεται το περιεχόμενο και ο τρόπος εφαρμογής των μεθόδων, οι οποίες είναι : α) η αρχή των αναλογιών, β) η ανάλυση ρευστότητας του φορολογούμενου, γ)

η καθαρή θέση του φορολογούμενου, δ) η σχέση της τιμής πώλησης προς το συνολικό όγκο κύκλου εργασιών και ε) το ύψος των τραπεζικών καταθέσεων και των δαπανών σε μετρητά.

Τέλος η Α.Α.Δ.Ε. επενδύει αρκετά τα τελευταία χρόνια στη ψηφιοποίηση των υπηρεσιών της, επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον της στην παρακολούθηση των λογιστικών και φοροτεχνικών υποχρεώσεων, για τα φορολογικά πρόσωπα. Για την υλοποίηση του έργου αυτού, έχει σχεδιάσει την ανάπτυξη τριών εφαρμογών τα Ηλεκτρονικά βιβλία (myData), την Ηλεκτρονική τιμολόγηση και τις Online ταμειακές μηχανές. Τα Ηλεκτρονικά Βιβλία (myData), αποτελούν μια ψηφιακή πλατφόρμα για την εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων των επιχειρήσεων, η οποία δίνει τη δυνατότητα στην Α.Α.Δ.Ε. να παρακολουθεί τα οικονομικά στοιχεία και γεγονότα που πραγματοποιούν οι υποκείμενοι, προσφέροντας πολλαπλά οφέλη και στις δύο πλευρές. Συγχρόνως η ηλεκτρονική τιμολόγηση και οι Online ταμειακές μηχανές, διαβιβάζουν τα παραστατικά των επιχειρήσεων σε πραγματικό χρόνο και ανά συναλλαγή (onebyone). Ο μετασχηματισμός αυτός έρχεται για να βελτιώσει το κλίμα συνεργασίας των φορολογικών αρχών με της επιχειρήσεις, στοχεύοντας στη οικειοθελή φορολογική τους συμμόρφωση και στη διαφάνεια των συναλλαγών τους, αποτρέποντας την καταστρατήγηση ενεργειών φοροδιαφυγής και οικονομικής απάτης. Αναλυτικότερα τα πλεονεκτήματα που παρέχονται, είναι : α) η αυτοματοποίηση, η τυποποίηση, ο εκσυγχρονισμός και η απλοποίηση της διαδικασίας για την επισκόπηση, ανάλυση και παροχή στοιχείων των οικονομικών δεδομένων των επιχειρήσεων, β) η βελτιστοποίηση της στόχευσης των υποθέσεων που επιλέγονται προς έλεγχο, και γ) η απλούστευση και η επιτάχυνση της διαδικασίας επιστροφών Φόρου Εισοδήματος, ΦΠΑ και ΕΦΚ για τις συνεπείς επιχειρήσεις.

Ο επόμενος κρατικός φορέας που παρακολουθεί και διενεργεί ελέγχους για τη διασφάλιση των δημοσίων εσόδων είναι η Γενική Διεύθυνση Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος, η οποία αποτελεί πλέον μια αυτοτελή υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών. Το επιχειρησιακό έργο των δύο Διευθύνσεων του (Σ.Δ.Ο.Ε. Αττικής & Σ.Δ.Ο.Ε. Μακεδονίας) όπως περιγράφεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών είναι : α) Η αποκάλυψη περιπτώσεων οικονομικού εγκλήματος μέσω της διενέργειας ελέγχων δημοσίων δαπανών. β) Ο χειρισμός θεμάτων που αφορούν συναλλαγές και δραστηριότητες, ως προϊόν μορφών διαφθοράς και απάτης δημοσίων λειτουργών και άλλων εμπλεκόμενων προσώπων που σχετίζονται με το οικονομικό έγκλημα, καθώς και ελέγχους περιουσιακής κατάστασης. γ)

Η προστασία των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου και της Ε.Ε. με την αποτελεσματική αντιμετώπιση των περιπτώσεων οικονομικής απάτης σε βάρος τους. δ) Ο χειρισμός θεμάτων που αφορούν έρευνες ηλεκτρονικού οικονομικού εγκλήματος και διανοητικής ιδιοκτησίας. ε) Ο έλεγχος της κίνησης κεφαλαίων και του επιχειρούμενου εμπορίου με παράνομες πράξεις με σκοπό την εξαπάτηση των αρχών. στ) Ο έλεγχος της κατοχής και της διακίνησης απαγορευμένων ή υπό ειδικό καθεστώς ειδών και ουσιών. ζ) Ο έλεγχος της ορθής εφαρμογής των διατάξεων που σχετίζονται με τις εθνικές και κοινοτικές επιδοτήσεις και επιχορηγήσεις. η) Η έρευνα και η αποκάλυψη περιπτώσεων διαφθοράς και απάτης. θ) Ο έλεγχος της ορθής εφαρμογής των διατάξεων που αναφέρονται στην προστασία της δημόσιας περιουσίας, με σκοπό την πρόληψη ή τον εντοπισμό των σχετικών παραβάσεων και παράνομων πράξεων, την οικειοθελή συμμόρφωση των υπόχρεων, τη δίωξη των υπευθύνων παραβατών σε συνεργασία με τις συναρμόδιες υπηρεσίες. ι) Ο έλεγχος κανόνων διακίνησης, αγοράς προϊόντων και παροχής υπηρεσιών και ια) Η προστασία γενικότερα των οικονομικών συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου, της εθνικής οικονομίας, της δημόσιας περιουσίας, της επιχειρηματικότητας, του ανταγωνισμού και της ασφάλειας των συναλλαγών των πολιτών και καταναλωτών, του κοινωνικού συνόλου, η προστασία του περιβάλλοντος καθώς και των συμφερόντων της Ε.Ε., προβαίνοντας προς τούτο στη διενέργεια όλων των αναγκαίων ελεγκτικών επαληθεύσεων για τη διασφάλιση αξιόπιστων αποτελεσμάτων. Όταν κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της προκύπτουν διαπιστώσεις που εντάσσονται στις αρμοδιότητες άλλων αρχών ή φορέων, συνεργάζεται και ενημερώνει τις εν λόγω αρχές και φορείς.

Τέλος η Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας πραγματοποιεί επιτόπιους ελέγχους σε όλη την επικράτεια σε συνεργασία με άλλες εποπτικές υπηρεσίες (Σ.Ε.Π.Ε., Δ.Ο.Υ., Π.Ε.Κ.Α.) για την επιβολή των αντίστοιχων διοικητικών κυρώσεων. Περιληπτικά το αντικείμενο ερευνών που επιμελείται είναι α) κάθε είδους κατάχρηση της δημόσιας περιουσίας τόσο στο εσωτερικό της χώρας όσο και στο περιβάλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης. β) οι παράνομες ενέργειες διαχείρισης κοινοτικών πόρων και κρατικών χρηματοδοτήσεων. γ) Εγκλήματα και απάτες που σχετίζονται με τα οικονομικά συμφέροντα του δημοσίου ή της Ε.Ε., τα οποία επιχορηγούνται από τον κρατικό ή κοινοτικό προϋπολογισμό. δ) Η παράνομη διακίνηση και νόθευση αγαθών και άλλων προϊόντων. ε) Οι παραβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας, άδειας, σήματος και λοιπών συναφών εμπορικών δικαιωμάτων. στ) Οι παραβάσεις που τελούνται στο πλαίσιο λειτουργίας επιχειρήσεων, οργανισμών, πρακτορείων

ή άλλων φορέων διεξαγωγής τυχερών παιγνίων και καζίνο. ζ) Η φορολογική και τελωνειακή νομοθεσία και ειδικότερα οι λαθρεμπορικές δραστηριότητες. η) Η μη καταβολή των προβλεπόμενων ασφαλιστικών εισφορών από τα υπόχρεα πρόσωπα. θ) Οι παράνομες συνταγογραφήσεις καθώς και οι ψευδείς ιατρικές γνωματεύσεις και πιστοποιήσεις από τις οποίες επέρχεται οικονομική επιβάρυνση σε βάρος του δημοσίου. ι) Οι υπερτιμολογήσεις φαρμάκων, ιατρικού εξοπλισμού, βοηθημάτων και υλικών. ια) Η χρήση εικονικών, πλαστών ή ψευδών στοιχείων, δικαιολογητικών και γνωματεύσεων για παροχή υπηρεσιών υγείας σε μη δικαιούχους. ιβ) Η δολοπλοκία με σκοπό την χορήγηση παράνομων συντάξεων και λοιπών παροχών, από οποιονδήποτε φορέα ή οργανισμό ασφάλισης και κοινωνικής πρόνοιας και ιγ) Οι παραβάσεις της ασφαλιστικής νομοθεσίας σχετικά με την ασφαλιστική κάλυψη των εργαζομένων, την αδήλωτη εργασία και την παράνομη απασχόληση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 – ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

4.1. Εισαγωγή

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται το περιεχόμενο της μελέτης, η μεθοδολογία ανάπτυξης της εργασίας και ο τρόπος άντλησης και κατανομής των δεδομένων, ώστε να διεξαχθούν τα ανάλογα συμπεράσματα σχετικά με τη διερεύνηση και ανάλυση των κεντρικών ερευνητικών ερωτημάτων. Κύριος στόχος της ενότητας αυτής αποτελεί η μοντελοποίηση και η στοιχειοθέτηση των παραμέτρων, προκυμμένου να εφαρμοστούν ορισμένα από τα εργαλεία της στατιστικής ανάλυσης, τα οποία θα μας βοηθήσουν να παρατηρήσουμε τα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά των δεδομένων που θα επεξεργασθούμε.

4.2. Συλλογή δεδομένων

Τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται στη παρούσα εργασία έχουν παρθεί από τον ιστότοπο της Α.Α.Δ.Ε. (<https://www.aade.gr/open-data>) και αφορούν τα ετήσια φορολογικά εισοδήματα των Νομικών και Φυσικών Προσώπων. Το περιεχόμενο των στοιχείων έχει συλλεχθεί με βάση τα στατιστικά στοιχεία των φορολογικών δηλώσεων που υποβάλουν οι υπόχρεοι φορολογούμενοι πολίτες και πιο συγκεκριμένα από τους κωδικούς κάθε εντύπου, όπου περιγράφεται η δηλούμενη πληροφορία κάθε πεδίου. Η φορολογική αρχή έχει αναρτήσει οικονομικά δεδομένα για τα φορολογικά έτη 2012 έως και 2018, με βάση τα οποία θα πραγματοποιηθεί η παρούσα μελέτη.

Η παρούσα μελέτη χωρίζεται σε δύο τμήματα, στο πρώτο μέρος συγκεντρώνονται πληροφοριακά στοιχεία για κάθε εταιρικό μόρφωμα υπόχρεο σε υποβολή φορολογικής δήλωσης (Νομικά Πρόσωπα & Οντότητες) όπως επίσης και πληροφοριακά στοιχεία για κάθε άτομο υπόχρεο σε υποβολή φορολογικής δήλωση (Φυσικά Πρόσωπα). Για τη διευκρίνηση των παραπάνω εννοιών ο Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Ν.4172/2013) σύμφωνα με το άρθρο 2 αναφέρει ως, «Πρόσωπο»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κάθε είδους νομική

οντότητα «Νομικό Πρόσωπο»: κάθε επιχείρηση ή εταιρεία με νομική προσωπικότητα ή ένωση επιχειρήσεων ή εταιρειών με νομική προσωπικότητα και «Νομική οντότητα»: κάθε μάρφωμα εταιρικής ή μη οργάνωσης και κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα που δεν είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο, όπως ιδίως συνεταιρισμός, οργανισμός, υπεράκτια ή εξωχώρια εταιρεία, κάθε μορφής εταιρεία ιδιωτικών επενδύσεων, κάθε μορφής καταπίστευμα ή εμπίστευμα ή οποιοδήποτε μάρφωμα παρόμοιας φύσης, κάθε μορφής ίδρυμα ή σωματείο ή οποιοδήποτε μάρφωμα παρόμοιας φύσης, κάθε μορφή προσωπικής επιχείρησης ή οποιαδήποτε οντότητα προσωπικού χαρακτήρα, κάθε μορφής κοινή επιχείρηση, κάθε μορφής εταιρείας διαχείρισης κεφαλαίου ή περιουσίας ή διαθήκης ή κληρονομίας ή κληροδοσίας ή δωρεάς, κάθε φύσης κοινοπραξία, κάθε μορφής εταιρεία αστικού δικαίου, συμμετοχικές ή αφανείς εταιρείες, κοινωνίες αστικού δικαίου.

Στο δεύτερο μέρος θα ερμηνευθούν ορισμένα σημαντικά στατιστικά στοιχεία που αποτυπώνουν την φορολογική εικόνα των πολιτών και των επιχειρήσεων, εξετάζοντας τη συνεισφορά τους στις εισροές του κράτους. Επί της ουσίας στο σκέλος αυτό θα πραγματοποιηθεί μια μεγαλύτερη ανάλυση των κατηγοριών των φυσικών και νομικών προσώπων, αιτιολογώντας βασικές παραμέτρους που επηρεάζουν τη φορολογική τους συμπεριφορά.

4.3. Επίκεντρο Έρευνας

Το αντικείμενο της μελέτης εστιάζει στο ενδεχόμενο μιας αλληλένδετης σχέσης μεταξύ του πληρωτέου φόρου των φορολογικών κερδών και των ακαθάριστων εσόδων των επιχειρήσεων, ούτως ώστε να διατυπωθεί μια μαθηματική εξίσωση που θα αποτελεί ένα εργαλείο σημειακής πρόβλεψης εκτιμώμενων στόχων, για τις εισροές του κράτους. Για τους σκοπούς της μελέτης θα χρησιμοποιηθεί το μοντέλο της πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης. Σύμφωνα με τους Montgomery, Peck & Vining, (2012) η ανάλυση της παλινδρόμησης χρησιμοποιείται για τη διερεύνηση των ειδικών σχέσεων μεταξύ των μεταβλητών που συσχετίζουμε, τη διατύπωση θεωρητικών εκτιμήσεων που θέτουμε και τη διενέργεια πρόβλεψης υποθετικών σεναρίων για τη βελτιστοποίηση αποφάσεων. Επιπλέον για την παρουσίαση των δεδομένων θα απεικονιστούν διάφορα διαγράμματα, τα οποία θα

εμπεριέχουν τα αποτελέσματα των επεξεργασμένων πληροφοριών, για την απλούστερη ερμηνεία των ευρημάτων, και την ευκολότερη κατανόηση τους.

4.4. Διαδικασία Έρευνας

Αρχικά συγκεντρώνονται τα οικονομικά στοιχεία που αφορούν τα (Νομικά Πρόσωπα & Οντότητες). Οι πληροφορίες που έχουν συλλεχθεί από τα διαθέσιμα στοιχεία είναι το πλήθος των επιχειρήσεων, τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων, τα φορολογητέα κέρδη και ο συνολικός πληρωτέος φόρος. Τα δεδομένα αυτά έχουν παρθεί αυτούσια από τα αρχεία της Α.Α.Δ.Ε., που εμπεριέχονται στην καρτέλα «Ετήσια Στατιστικά Δελτία» και έχουν αποτυπωθεί σε ένα πίνακα Excel, όπου για τις ανάγκες της μελέτης τα ποσά που φέρουν χρηματοοικονομικές αξίες όπως (ο Κύκλος Εργασιών, τα Φορολογητέα Αποτελέσματα, οι Πληρωτέοι & Επιστρεπτέοι Φόροι κλπ.) έχουν μετατραπεί σε κλίμακα (1:1.000.000.000) και αναφέρονται σε δις ευρώ. Ομοίως στη συνέχεια, συγκεντρώνονται τα οικονομικά στοιχεία που αφορούν τα (Φυσικά Πρόσωπα). Οι πληροφορίες που αντλήθηκαν είναι, ο αριθμός των φυσικών προσώπων, το δηλωμένο εισόδημα τους, το φορολογητέο εισόδημα τους και ο τελικός πληρωτέος φόρος τους. Για διευκρινιστικούς λόγους, ο αριθμός των φυσικών προσώπων διατυπώνεται από το πλήθος των υπόχρεων πολιτών σε υποβολή φορολογικής δήλωσης, και το φορολογητέο εισόδημα τους υπολογίζεται με βάση την κλίμακα τεκμηρίων, όπου σύμφωνα με το άρθρο 30 του (Ν.4172/2013) ο φορολογούμενος που υπόκειται σε φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων υποβάλλεται σε εναλλακτική ελάχιστη φορολογία όταν το τεκμαρτό εισόδημά του είναι υψηλότερο από το συνολικό εισόδημά του.

Ακολούθως στο δεύτερο σκέλος επιλέχθηκαν πέντε κατηγορίες πληροφοριακών στοιχείων για τα νομικά πρόσωπα, το πλήθος των οντοτήτων, το φορολογικό τους αποτέλεσμα, οι τελικοί πληρωτέοι φόροι, οι επιστρεπτέοι φόροι και ο κύκλος εργασιών (μόνο για τα έτη 2016,2017 & 2018). Οι κατηγορίες αυτές ταξινομούνται σε βαθμίδες που σχετίζονται με τα φορολογητέα κέρδη των επιχειρήσεων, προκειμένου να ερμηνευθούν ορισμένα δεδομένα που συνάγουν συμπεράσματα φορολογικής αντίληψης. Συνεχίζοντας με τα φυσικά πρόσωπα συλλέχθηκαν τέσσερις κατηγορίες πληροφοριακών στοιχείων, το πλήθος των φορολογουμένων, το φορολογούμενο εισόδημα τους, το δηλωθέν εισόδημα τους και ο

τελικός πληρωτέος φόρος. Επίσης το δηλωθέν εισόδημα των υπόχρεων κατατάχθηκε ανάλογα με την πηγή εισοδήματος τους, σε βαθμίδες που σχετίζονται με το φορολογούμενο εισόδημα των πολιτών, ώστε να διερευνηθούν περεταίρω οι πληροφορίες αυτές.

4.5. Στοιχειοθέτηση Παραμέτρων

Οι μεταβλητές του υποδείγματος για την ανάλυση της πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης των νομικών προσώπων, είναι ο «Πληρωτέος Φόρος» που αποτελεί την εξαρτημένη μεταβλητή της εξίσωσης και συμβολίζεται με το γράμμα «Y», ο «Κύκλος Εργασιών» που αποτελεί την πρώτη ανεξάρτητη μεταβλητή και συμβολίζεται με το γράμμα «X₁», ο συντελεστής «B₁» που αποτελεί τη μεταβολή της πρώτης ανεξάρτητης μεταβλητής, Τα «Φορολογητέα Κέρδη» που αποτελούν τη δεύτερη ερμηνευτική μεταβλητή και συμβολίζονται με το γράμμα «X₂», ο συντελεστής «B₂» που αποτελεί τη μεταβολή της δεύτερης ανεξάρτητης μεταβλητής και τέλος το «A» που αποτελεί τη σταθερά μεταβλητή του υποδείγματος. Η μορφή της εξίσωσης είναι : $Y = A + B_1X_1 + B_2X_2$

Αντίστοιχα οι μεταβλητές του υποδείγματος για την ανάλυση της πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης των φυσικών προσώπων είναι ο «Πληρωτέος Φόρος» που αποτελεί την εξαρτημένη μεταβλητή της εξίσωσης και συμβολίζεται με το γράμμα «Y», το «Δηλωθέν Εισόδημα» που αποτελεί την πρώτη ερμηνευτική μεταβλητή και αναπαρίσταται με το γράμμα «X₁», ο συντελεστής «B₁» που αποτελεί τη μεταβολή της πρώτης ανεξάρτητης μεταβλητής, το «Φορολογητέο Εισόδημα» που αποτελεί τη δεύτερη ανεξάρτητη μεταβλητή που συμβολίζεται με το γράμμα «X₂», ο συντελεστής «B₂» που αποτελεί τη μεταβολή της δεύτερης ανεξάρτητης μεταβλητής και τέλος το «A» που αποτελεί τη σταθερά μεταβλητή της εξίσωσης : Ομοίως η μορφή της εξίσωσης είναι : $Y = A + B_1X_1 + B_2X_2$

4.6. Χρήση Εργαλείων

Για την ανάλυση των δεδομένων, την απεικόνιση πινάκων και τη παρουσίαση των διαγραμμάτων χρησιμοποιήθηκε η εφαρμογή του Excel. Με τη χρήση των υπολογιστικών φύλλων και το εργαλείο της ανάλυσης δεδομένων υλοποιήθηκε το μοντέλο της πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης, καθώς επίσης επιτεύχθηκε η οργάνωση και η επεξεργασία των δεδομένων της ΑΑΔΕ, δημιουργώντας μια δευτερογενή διερεύνηση των στοιχείων, που συνέβαλαν στη διεξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

5.1. Εισαγωγή

Στο κεφάλαιο αυτό περιγράφονται τα αποτελέσματα της μελέτης, τα οποία προσεγγίζουν τις απαντήσεις των κεντρικών ερευνητικών ερωτημάτων. Ουσιαστικά προβάλλεται η συνεισφορά των φορολογουμένων ανάλογα με κάποια οικονομικά μεγέθη που επηρεάζουν τη φορολογική συμπεριφορά των ατόμων και των επιχειρήσεων. Σε πρώτη φάση διεξάγονται τα γενικά συμπεράσματα που σηματοδοτούν την εξαρτημένη σχέση μεταξύ των πληρωτέων φόρων και των εσόδων, για τις επιχειρήσεις και τους πολίτες. Στη συνέχεια αναλύονται τα χαρακτηριστικά των υποκείμενων προσώπων, αποσκοπώντας στον εντοπισμό των σημείων εκείνων που θα πρέπει κυρίως να εστιάζει ο φορολογικός έλεγχος, ώστε να μεγιστοποιεί τη χρησιμότητα και την αποτελεσματικότητά του.

5.2. Ανάλυση των Νομικών Προσώπων

Τα ευρήματα της παρούσας εργασίας έδειξαν ότι υπάρχει μια σημαντική από κοινού επίδραση του Κύκλου Εργασιών και των Φορολογητέων Κερδών μιας επιχείρησης, για τον φόρο εισοδήματος που αποδίδει στο κράτος. Πιο συγκεκριμένα συνάγεται το συμπέρασμα ότι το ύψος των ακαθάριστων εσόδων σε συνδυασμό με το ύψος των φορολογητέων κερδών μια επιχείρησης, επηρεάζουν ουσιαστικά το ποσό του πληρωτέου φόρου που καταβάλουν οι υπόχρεες οντότητες. Το αποτέλεσμα αυτό προκύπτει από την ανάλυση των στατιστικών δεδομένων της πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης όπως απεικονίζεται στους δύο παρακάτω πίνακες :

Πίνακας 1 Στατιστικά Παλινδρόμησης Ν.Π.

Στατιστικά παλινδρόμησης	
Πολλαπλό R	0,9582

R Τετράγωνο	0,9181
Προσαρμοσμένο R Τετράγωνο	0,8771
Τυπικό σφάλμα	0,4006
Μέγεθος δείγματος	7

Πίνακας 2 Ανάλυση Διακύμανσης Ν.Π.

Ανάλυση Διακύμανσης					
	Βαθ. Ελευθ.	SS	MS	F	Σημαντικότητα F
Παλινδρόμηση	2	7,1953	3,5977	22,4156	0,0067
Υπόλοιπο	4	0,6420	0,1605		
Σύνολο	6	7,8373			
Βαθμός Εμπιστοσύνης = (95%)			Επίπεδο Σημαντικότητα (5%)		

Αρχικά παρατηρούμε από τον πίνακα 2 ότι το P-value (0,0067) είναι μικρότερο από το επίπεδο σημαντικότητας ($\alpha = 0,05 = 5\%$), το γεγονός αυτό μας αποδεικνύει ότι η σχέση αυτής της ανάλυσης είναι στατιστικά σημαντική. Στη συνέχεια για την αξιολόγηση της συσχέτισης των δύο ερμηνευτικών μεταβλητών μεταβαίνουμε στον πίνακα 1 όπου επικεντρωνόμαστε στον συντελεστή πολλαπλού προσδιορισμού R^2 και στον διορθωμένο συντελεστή R^2 . Η αξία του ποσοστού ($0,9181 = 91,81\%$) υποδηλώνει ότι συνδυαστικά η αξία του κύκλου εργασιών και των φορολογητέων κερδών των νομικών προσώπων αντικατοπτρίζουν πάνω από το 90 % το ποσοστό της αξίας που καταβάλουν οι υποκείμενοι φορολογούμενοι στο κράτος, δηλαδή μια αύξηση του κύκλου εργασιών και των φορολογητέων κερδών για μια επιχείρηση, οδηγεί με πιθανότητα 91,81 % σε μια αύξηση των πληρωτέων φόρων της, ενώ το υπόλοιπο 8,19 % ερμηνεύει ότι είτε το συμπέρασμα αυτό δεν είναι απόλυτα σωστό, είτε ότι υπάρχουν και επιπλέον παράγοντες που δεν συμπεριλαμβάνονται μέσα στο μοντέλο που εξετάζουμε. Επίσης αξίζει να αναφερθούμε στο διορθωμένο R^2 , το οποίο υποδεικνύει παρόμοια ερμηνεία άλλα περισσότερο αξιόπιστα αποτελέσματα σε σχέση με τον συντελεστή προσδιορισμού, διότι το μέγεθος του δείγματος είναι μικρό (7 παρατηρήσεις) και οι ερμηνευτικές μεταβλητές είναι τουλάχιστον δύο.

Παρακάτω παρατηρούμε τον πίνακα 3, ο οποίος παρουσιάζει τα χαρακτηριστικά των εκτιμητών συντελεστών του υποδείγματος, καθώς και το διάγραμμα της εξίσωσης της ευθείας γραμμής της παλινδρόμησης. Πρωτίστως εξετάζονται οι συντελεστές μερικής κλίσης (B_1 & B_2) των ανεξάρτητων μεταβλητών (X_1 & X_2) ως προς την στατιστική σημαντικότητα τους. Το P-value της μεταβλητής του κύκλου εργασιών (0,0349) είναι μικρότερο από το επίπεδο σημαντικότητας που έχουμε ορίσει εξ αρχής ($\alpha=0,05$), αντιθέτως το P-value της μεταβλητής των φορολογητέων κερδών είναι (0,9278) πολύ μεγαλύτερο από το επίπεδο σημαντικότητας. Επομένως το συμπέρασμα που εξάγουμε επί της ουσίας είναι, ότι το ύψος του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων επηρεάζει αξιοσημείωτα το ποσό των πληρωτέων φόρων που καταβάλουν στο κράτος, ενώ αντίθετα τα φορολογητέα κέρδη των οντοτήτων δεν δείχνουν να έχουν κάποια σημαντική επίδραση στις πληρωτέες τους εισφορές. Για μια πιο εμπεριστατωμένη επεξήγηση του αποτελέσματος αυτού σχηματίζουμε την εξίσωση της γραμμικής πολλαπλής παλινδρόμησης $Y = -5,1374 + 0,0358 X_1 + 0,0195 X_2$. Εφόσον μόνο ο συντελεστής του κύκλου εργασιών αποδεικνύεται στατιστικά σημαντικός μπορούμε να διατυπώσουμε πως αν αυξηθεί κατά ένα 1 δις ευρώ ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων και τα φορολογητέα κέρδη παραμείνουν σταθερά τότε ο καταβαλλόμενος φόρος τους θα αυξηθεί περίπου κατά 35,8 εκατομμύρια. Επιπλέον μέσω της εξίσωσης αυτής μπορούμε να κάνουμε οποιαδήποτε σημειακή πρόβλεψη, για να εντοπίσουμε το ζητούμενο αποτέλεσμα που επιθυμούμε.

Πίνακας 3 Ανάλυση Συντελεστών Ν.Π.

	Συντελεστές	Τυπικό σφάλμα	t	Τιμή-P
Σταθερός Όρος (A)	-5,1374	1,2801	-4,0134	0,0160
Κύκλος Εργασιών (X_1)	0,0358	0,0114	3,1396	0,0349
Φορολογητέα Κέρδη (X_2)	0,0195	0,2016	0,0965	0,9278

5.3. Ανάλυση των Φυσικών Προσώπων

Εκ πρώτης όψης για τα φυσικά πρόσωπα παρατηρείται το εξής γεγονός, συνδυαστικά το δηλωμένο εισόδημα των πολιτών και το φορολογούμενο εισόδημα τους, το οποίο διαμορφώνεται με βάση τα τεκμήρια διαβίωσης τους, επηρεάζουν σημαντικά το ύψος της

πληρωμής φόρων που αποδίδουν στο κράτος. Συνεπώς οι δύο αυτές κατηγορίες εισοδημάτων αποτελούν βασικό κριτήριο για το ποσό των εισφορών που καταβάλουν οι υπόχρεοι φορολογούμενοι. Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώνεται από τον πίνακα 4 και 5 όπου αποτυπώνεται η στατιστική ανάλυση των δεδομένων με το μοντέλο της πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης.

Πίνακας 4 Στατιστικά Παλινδρόμησης Φ.Π.

Στατιστικά παλινδρόμησης	
Πολλαπλό R	0,9725
R Τετράγωνο	0,9458
Προσαρμοσμένο R Τετράγωνο	0,9188
Τυπικό σφάλμα	0,22
Μέγεθος δείγματος	7

Πίνακας 5 Ανάλυση Διακύμανσης Φ.Π.

Ανάλυση Διακύμανσης					
	<i>Βαθ. Ελευθ.</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Σημαντικότητα F</i>
Παλινδρόμηση	2	3,3816	1,6908	34,9312	0,0029
Υπόλοιπο	4	0,1936	0,0484		
Σύνολο	6	3,5752			
Βαθμός Εμπιστοσύνης = (95%)			Επίπεδο Σημαντικότητα (5%)		

Στο πρώτο στάδιο παρατηρείται η στατιστική σημαντικότητα της σχέσης μεταξύ των δηλωμένων εισοδημάτων, των φορολογουμένων εισοδημάτων και των πληρωτέων φόρων. Από τον πίνακα 7 προκύπτει ότι το P-value (0.0029) της ελεγχουσυνάρτησης F είναι μικρότερο από το επίπεδο σημαντικότητας που έχει οριστεί ($\alpha = 0,05$), επομένως η παραπάνω ανάλυση είναι στατιστικά σημαντική και μπορούμε να προχωρήσουμε στη σύγκριση των δεικτών συσχέτισης, για να διευρύνουμε τα αποτελέσματα της μελέτης. Στη συνέχεια αξιολογώντας τους συντελεστές πολλαπλής συσχέτισης του πίνακα 7 διαπιστώνεται η ουσιαστική σύνδεση των ερμηνευτικών μεταβλητών (X_1 & X_2) με την εξαρτώμενη

μεταβλητή (Y). Το ποσοστό του συντελεστή πολλαπλού προσδιορισμού R^2 είναι (0,9458) γεγονός που σηματοδοτεί την ανάλογη διακύμανση των τιμών των ερμηνευτικών μεταβλητών με τη διακύμανση των τιμών της εξαρτημένης μεταβλητής. Συνεπώς η ταυτόχρονη μεταβολή της αξία των δηλωμένων εισοδημάτων και των φορολογουμένων εισοδημάτων επιδρά σχεδόν όμοια με την μεταβολή της αξία των πληρωτέων φόρων για τα φυσικά πρόσωπα. Κατόπιν αυτού παρατηρείται ότι η αύξηση των εισοδημάτων των φορολογουμένων οδηγεί κατά 94,58 % σε αύξηση του φόρου εισοδήματος τους. Από την άλλη πλευρά το υπόλοιπο ποσοστό που απομένει (5,42 %) εκφράζει ότι είτε είναι λανθασμένο αυτό το πόρισμα, είτε ότι υπάρχουν ορισμένοι παράγοντες που δεν συγκαταλέγονται μέσα στο μοντέλο που εξετάζουμε. Τέλος διερευνούμε τον διορθωμένο συντελεστή πολλαπλού προσδιορισμού, ο οποίος είναι αρκετά υψηλός (91,88 %) και επιβεβαιώνει την υψηλή συσχέτιση των ανεξάρτητων μεταβλητών με την εξαρτημένη μεταβλητή. Ο λόγος που τον μελετούμε είναι επειδή φέρει πιο αξιόπιστα αποτελέσματα σε σχέση με τον συντελεστή πολλαπλού προσδιορισμού, καθώς η τιμή του R^2 επηρεάζεται άμεσα από το πλήθος των ερμηνευτικών μεταβλητών, για τον λόγο αυτό αν οι παρατηρήσεις του δείγματος είναι λιγότες (7 παρατηρήσεις) και υπάρχουν αρκετές ανεξάρτητες μεταβλητές στο δείγμα, τότε υπάρχει ο κίνδυνος ο πολλαπλός συντελεστής προσδιορισμού να είναι ανακριβής και μη ρεαλιστικός για το συγκεκριμένο υπόδειγμα.

Πίνακας 6 Ανάλυση Συντελεστών Φ.Π.

	Συντελεστές	Τυπικό σφάλμα	t	Τιμή-P
Σταθερός Όρος (A)	2,9283	2,7042	1,0829	0,3398
Κύκλος Εργασιών (X_1)	0,7115	0,2969	2,3960	0,0747
Φορολογητέα Κέρδη (X_2)	-0,5866	0,3006	-1,9513	0,1228

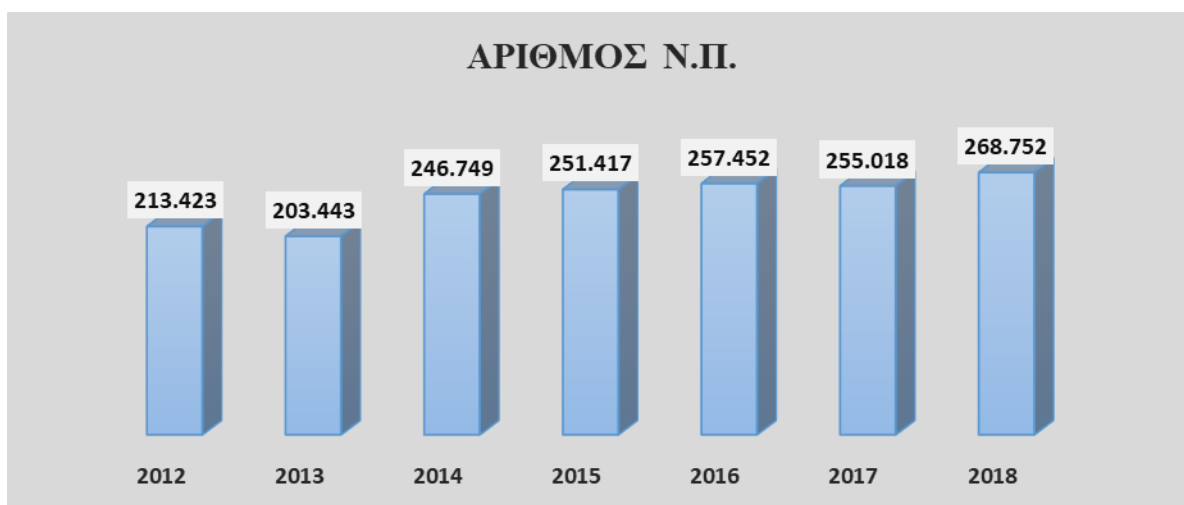
Κλείνοντας την ανάλυση των φυσικών προσώπων, μεταβαίνουμε στον πίνακα 8 όπου παρουσιάζονται τα χαρακτηριστικά των συντελεστών μερικής κλίσης. Εξ αρχής γίνεται αντιληπτό ότι και οι δύο συντελεστές είναι στατιστικά ασήμαντοι, καθώς το P-value των εκτιμητών $B_1=0,0746$ & $B_2=0,1227$ αντίστοιχα, είναι μεγαλύτερο από το επίπεδο σημαντικότητας που έχουμε ορίσει για το υπόδειγμα μας ($\alpha=0,05$). Συνεπώς δεν μπορούμε να προβούμε σε καμία περαιτέρω ερμηνεία του μοντέλου αυτού, καθώς οι δείκτες του δεν ακολουθούν κάποια γραμμική σταθερότητα και οποιαδήποτε πιθανή πρόβλεψη πιθανών να είναι ανακριβής και ελλιπής. Ακόμα το γεγονός αυτό επισημαίνει ότι υπάρχουν και άλλοι εξωτερικοί παράγοντες που επιδρούν στο ύψος των καταβαλλόμενων φόρων που αποδίδουν

οι πολίτες στο κράτος. Ένας τέτοιος παράγοντας θα μπορούσε να αποτελεί και ο συντελεστής φορολόγησης για τα εισοδήματα των υποκείμενων φορολογουμένων, καθώς η τιμή του διαδραματίζει σημαντικό ρόλο για το καθορισμό των πληρωτέων φόρων των πολιτών.

5.4. Περιγραφική Επισκόπηση Νομικών Προσώπων

Ξεκινώντας την ανάλυση του δεύτερου μέρους για τα νομικά πρόσωπα, παρατηρούμε αρχικά κάποια βασικά χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων, για την κατανόηση των μεγεθών που αντικατοπτρίζουν. Στο διάγραμμα 1 καταγράφεται ο αριθμός των οντοτήτων που υπέβαλαν ως υπόχρεοι φορολογική δήλωση εισοδήματος για τα έτη 2012 έως 2018. Αξίζει να σημειωθεί η συνεχόμενη ανοδική αύξηση των δηλώσεων από το 2013 και μετά, καθώς το έτος 2018 το ποσοστό αύξησης τους ανέρχεται στο 25,92 % σε σχέση με το 2012.

Γράφημα 1 Αριθμός Δηλώσεων Ν.Π.

Στη συνέχεια παρακολουθούμε τα διαγράμματα 2, 3 & 4, όπου για τα προαναφερόμενα έτη (2012 – 2018) εξετάζουμε τον ρυθμό με τον οποίο μεταβάλλονται τα ακαθάριστα έσοδα, τα φορολογητέα κέρδη και οι πληρωτέοι φόροι των οντοτήτων, θέτοντας ως βάση το έτος 2012. Στο διάγραμμα 2 απεικονίζεται το ύψος των ακαθάριστων εσόδων, όπως επίσης και ο ρυθμός ανάπτυξης τους στην επταετία. Σαν πρώτη διαπίστωση παρατηρείται ότι το ποσό του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων από το 2014 και μετά ξεπερνά τα 230 δις, διατηρώντας μια σταδιακή ανοδική πορεία. Επίσης ο ρυθμός μεταβολής

του αυξάνεται ραγδαία από έτος σε έτος, εξαιρώντας μια μικρή απόκλιση που καταγράφεται στο έτος 2013, ωστόσο το ύψος των ακαθάριστων εσόδων για το 2018 καταφθάνει στα 267 δις, καταλογίζοντας μια αύξηση 38,41 % σε σχέση με το έτος βάσης.

Γράφημα 2 Ανάλυση Κύκλου Εργασιών Ν.Π.

Ακολούθως στο διάγραμμα 3 αποτυπώνονται με παρόμοιο τρόπο τα φορολογητέα κέρδη που δηλώνουν οι επιχειρήσεις. Σαν συμπέρασμα παρατηρείται η αυξητική τάση των κερδών, ωστόσο το έτος 2013 αποτελεί εξαίρεση των δεδομένων όπως έχει αναφερθεί και στα παραπάνω διαγράμματα. Το 2014 τα κέρδη επανέρχονται περίπου στα ίδια επίπεδα με το έτος βάσης και μετέπειτα στην επόμενη τετραετία ο ρυθμός μεταβολής τους ακολουθεί μια ανοδική τροχιά, όπου το έτος 2018 εμφανίζεται το μέγιστο ποσό των δηλούμενων κερδών 13,817 δις και η ποσοστιαία αναλογία του σε σύγκριση με το 2012 είναι 34,81 %.

Γράφημα 3 Ανάλυση Φορολογητέων Κερδών Ν.Π.

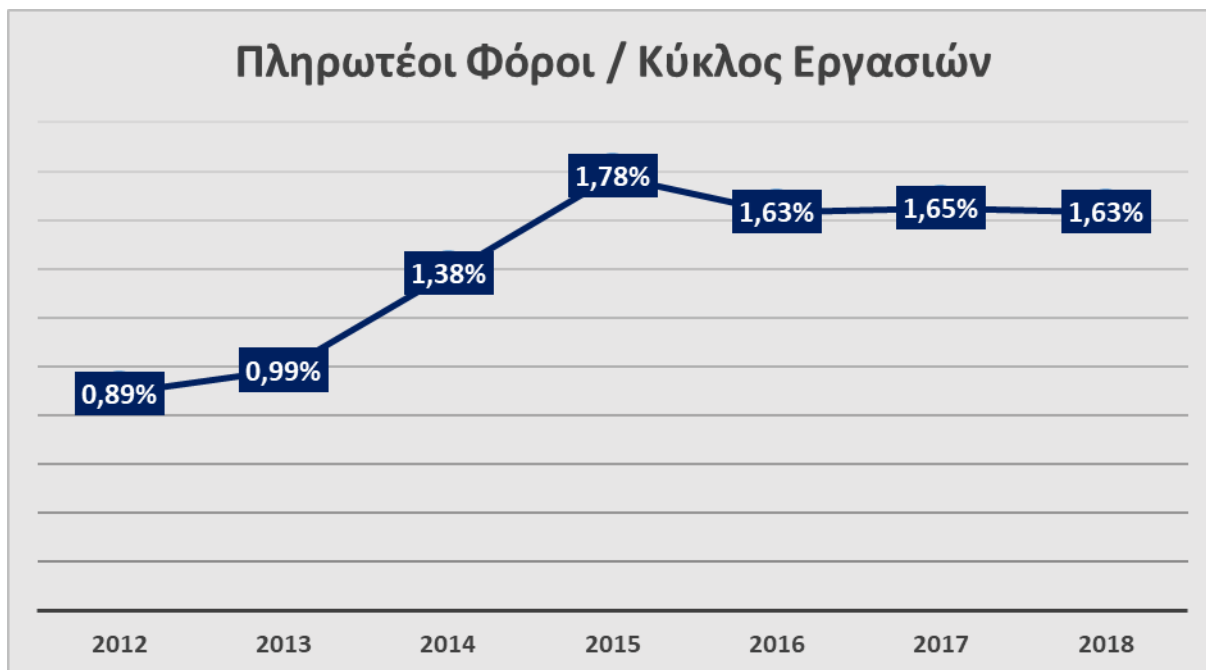
Τέλος στο διάγραμμα 4 συγκαταλέγονται οι τελικοί πληρωτέοι φόροι που καταβάλουν στο κράτος τα νομικά πρόσωπα. Το επίκεντρο του ενδιαφέροντος του εστιάζεται στην έντονη αύξηση των εισφορών για τα πρώτα τέσσερα έτη, όπου το 2015 το ύψος των φόρων που καταβάλουν οι υπόχρεες οντότητες διπλασιάζεται ξεπερνώντας τα 4 δις ευρώ έναντι του ποσού 1,718 δις που ήταν το 2012. Τον επόμενο χρόνο επέρχεται μια ελάχιστη μείωση η οποία ισορροπεί στο 2017 και καταλήγει στο έτος 2018 με το μέγιστο ποσό της επταετίας 4,365 δις. Η αντίστοιχη αναλογία της αύξησης του ρυθμού μεταβολής των πληρωτέων φόρων για το 2018 είναι 154,10 % μεγαλύτερη σε σχέση με το 2012.

Γράφημα 4 Ανάλυση Πληρωτέων Φόρων Ν.Π.

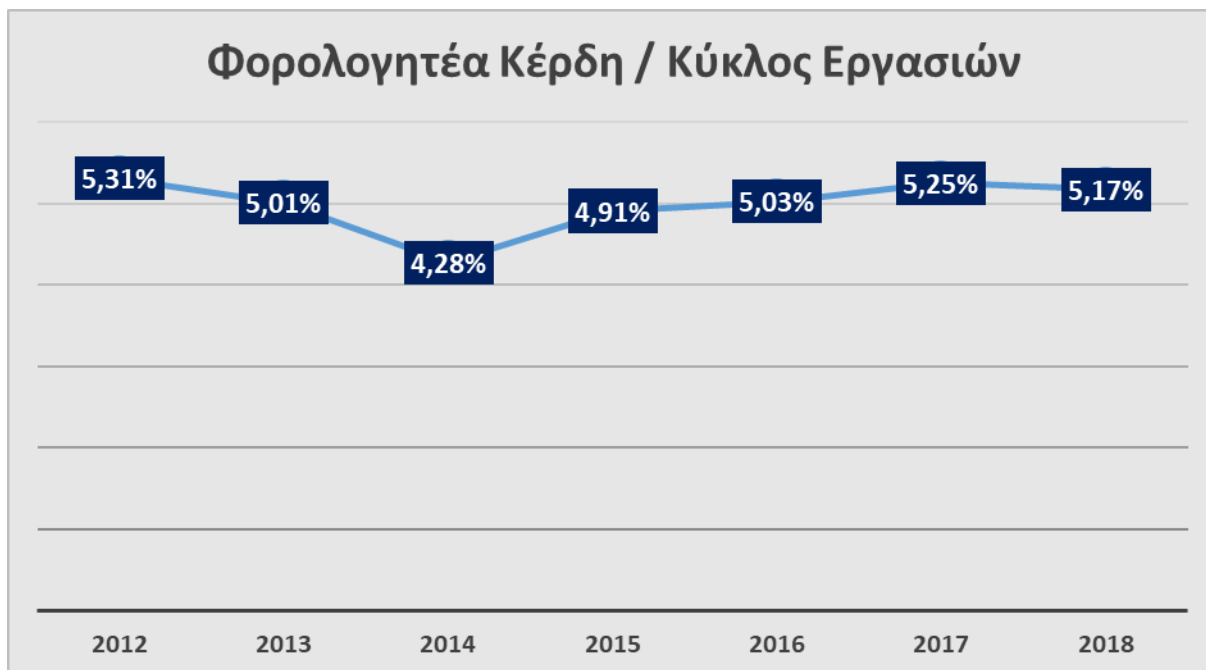
Συνεχίζοντας την παρουσίαση των οικονομικών μεγεθών εμβαθύνουμε την ανάλυση των δεδομένων, για να ερμηνεύσουμε πιο εμπειριστατωμένα τα παραπάνω ευρήματα. Για το λόγο αυτό εξετάζουμε τρεις δείκτες που διατυπώνουν τα χρηματοοικονομικά χαρακτηριστικά μιας επιχείρησης. Ο πρώτος δείκτης που μελετάται είναι το κλάσμα Πληρωτέοι Φόροι / Κύκλος Εργασιών, όπου ερμηνεύεται ως το ποσοστό των καταβαλλόμενων φόρων που αναλογεί στο ποσό του κύκλου εργασιών των νομικών προσώπων. Η χρησιμότητα του δείκτη αυτού είναι η αφομοίωση του μεριδίου που εισφέρουν στο κράτος οι επιχειρήσεις από το σύνολο των ακαθάριστων εσόδων τους και προτιμάται ως εκτιμητής γιατί εκφράζει πιο ρεαλιστικά δεδομένα, καθώς ο κύκλος εργασιών δεν μπορεί να καταστρατηγηθεί σε τόσο μεγάλο βαθμό όπως δύναται να αλλοιωθούν τα φορολογητέα κέρδη. Στο παρακάτω διάγραμμα παρατηρείται ότι το ποσοστό των πληρωτέων φόρων για τα δύο πρώτα έτη ήταν κάτω από 1 %, δηλαδή αρκετά χαμηλό σε σχέση με τις υπόλοιπες χρονιές. Για τα πρώτα τέσσερα έτη η τάση του ποσοστού παρουσιάζει μια ανοδική πορεία έως το έτος 2015 όπου συναντάμε τη μέγιστη τιμή του δείκτη, ενώ για τις επόμενες χρονιές ο εκτιμητής δείχνει να σταθεροποιείται.

Γράφημα 5 Δείκτης Συνεισφοράς Ν.Π.

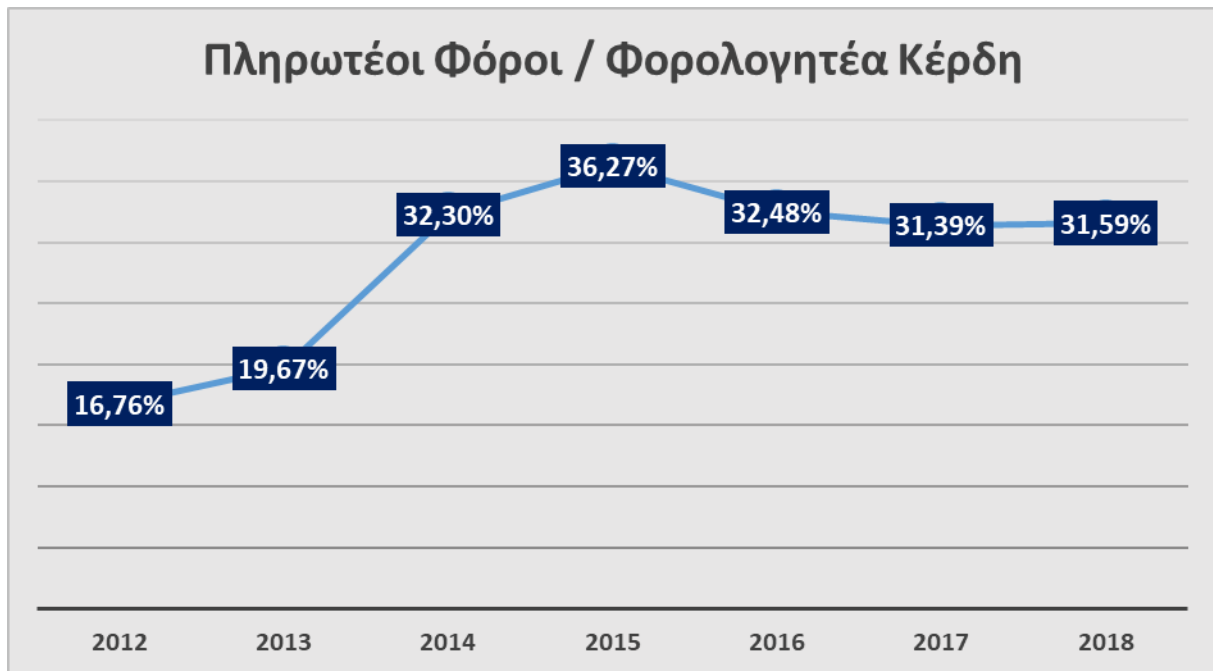
Προχωρώντας εξετάζουμε τον δεύτερο δείκτη που αναπαριστά το κλάσμα Φορολογητέα Κέρδη / Κύκλος Εργασιών και εκφράζει το ποσοστό των φορολογητέων κερδών που αντιστοιχεί στο ποσό του κύκλου εργασιών. Επί της ουσίας απεικονίζεται το περιθώριο του κέρδους που απομένει στις επιχειρήσεις από το σύνολο των πωλήσεων και των λοιπών εσόδων που πραγματοποιούν, βέβαια ο υπολογισμός του καθορίζεται από την φορολογική βάση, δηλαδή το αποτέλεσμα του διαμορφώνεται σύμφωνα με τις οδηγίες του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Συνεπώς στο διάγραμμα 6 εμφανίζεται η πορεία του δείκτη, όπου σε γενικό επίπεδο η τιμή του ποσοστού δέχεται ελάχιστες διακυμάνσεις, με το έτος 2014 να καταγράφεται το μικρότερο ποσοστό του δείκτη (4,28 %), ωστόσο από το 2015 και μετά η τιμή του διαμορφώνεται σε κοινή τροχιά. Επίσης αξίζει να σημειωθεί ότι ο μέσος όρος της επταετίας είναι 4,99 %, γεγονός που υποδηλώνει μαζί με τα παραπάνω συμπεράσματα ότι για τα έτη 2012 έως και 2018 οι επιχειρήσεις δηλώνουν ως περιθώριο φορολογικού κέρδους το 5 % των ακαθάριστων εσόδων τους.

Γράφημα 6 Δείκτης Περιθωρίου Κερδών Ν.Π.

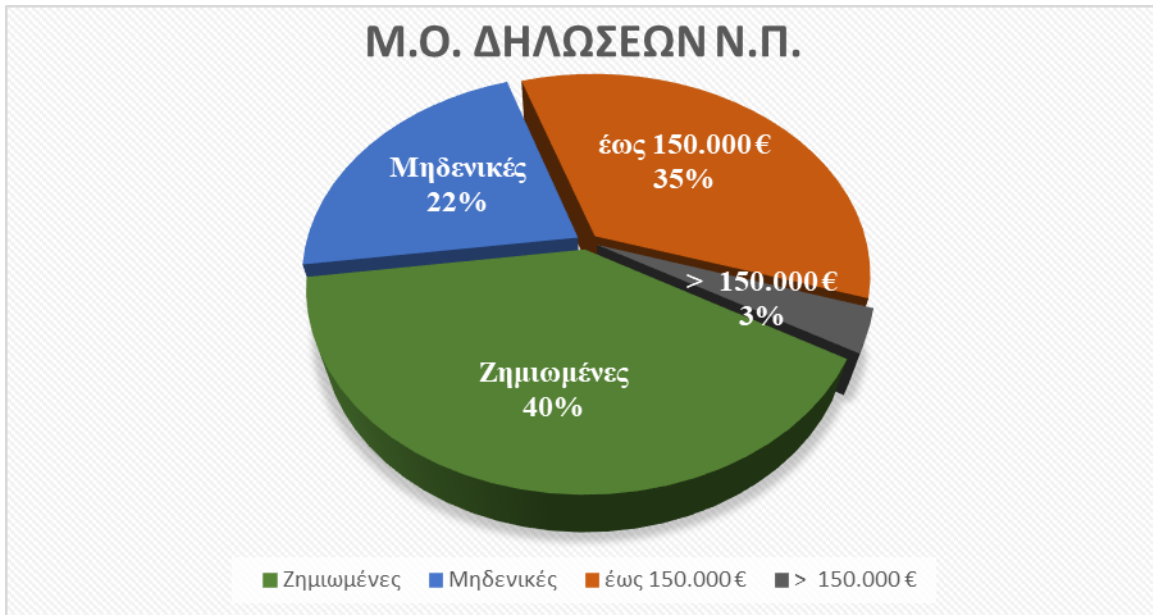
Ο τελευταίος δείκτης που εξετάζεται, για την ερμηνεία των οικονομικών χαρακτηριστικών των νομικών προσώπων είναι το κλάσμα Πληρωτέος Φόρος / Φορολογητέα Κέρδη, το οποίο υπολογίζει το ποσοστό των πληρωτέων φόρων που αντιστοιχεί στο ποσό των φορολογητέων κερδών. Υπό μία ευρεία έννοια ο δείκτης αυτός αντικατοπτρίζει τον τελικό συντελεστή φορολόγησης των κερδών σε συνολικό και γενικό επίπεδο, επομένως η διερεύνηση του μας βοηθά στην κατανόηση της φορολογικής κλίμακας των επιχειρήσεων, η οποία αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για το ύψος των πληρωτέων φόρων και των φορολογητέων τους κερδών. Στο διάγραμμα 7 που ακολουθεί παρουσιάζονται οι αναλογίες των πληρωτέων φόρων ως προς τα κέρδη των επιχειρήσεων, εστιάζοντας την προσοχή μας στα δύο πρώτα έτη (2012 & 2013), όπου η τιμή του δείκτη είναι για τα δύο έτη αντίστοιχα 16,76 % και 19,67 %, ενώ από το 2014 και μετά το ποσοστό αναλογίας των φόρων ξεπερνάει το 30% των κερδών διατηρώντας αυτά τα επίπεδα των τιμών έως και το 2018 . Επιπρόσθετα αξίζει να αναφερθούμε στη μέγιστη τιμή του δείκτη, που σημειώνεται το 2016 και είναι 36,27 %, καθώς επίσης και στον μέσο όρο της επταετίας που υπολογίζεται ως το 28,64 % των φορολογητέων κερδών.

Γράφημα 7 Δείκτης Τελικού Συντελεστή Φορολόγησης

Στο τελευταίο μέρος της περιγραφικής ανάλυσης των νομικών προσώπων, κατηγοριοποιούνται οι επιχειρήσεις ανάλογα με το ύψος των φορολογικών τους αποτελεσμάτων, ξέχωρα για όλα τα έτη της επταετίας. Έπειτα για κάθε επιμέρους κατηγορία καταγράφονται τέσσερα αντιπροσωπευτικά χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων για τα έτη 2012 έως 2015 (Πλήθος, Φορολογικό Αποτέλεσμα, Πληρωτέοι Φόροι, Επιστρεπτέοι Φόροι) και προστίθεται ακόμα ένα επιπλέον στοιχείο για τα έτη 2016 έως 2018 (ο Κύκλος Εργασιών). Πρωτίστως μελετάμε το γράφημα 8, το οποίο αναπαριστά τον μέσο όρο των αριθμών των δηλώσεων για το διάστημα της επταετίας (2012 - 2018), επιμερίζοντας το σε τέσσερα τμήματα με βάση το φορολογητέο αποτέλεσμα των επιχειρήσεων. Εκ πρώτης όψης συμπεραίνουμε ότι οι ζημιωμένες και μηδενικές δηλώσεις αποτελούν περίπου το 62 % του συνόλου, ενώ το υπόλοιπο 38 % διασπάτε στις επιχειρήσεις με φορολογητέα κέρδη έως 150.000 € (35 %) και στις επιχειρήσεις με κέρδη μεγαλύτερα από 150.000 € (3 %).

Γράφημα 8 Μ.Ο. Ανά Κατηγορία Δηλώσεων Ν.Π.

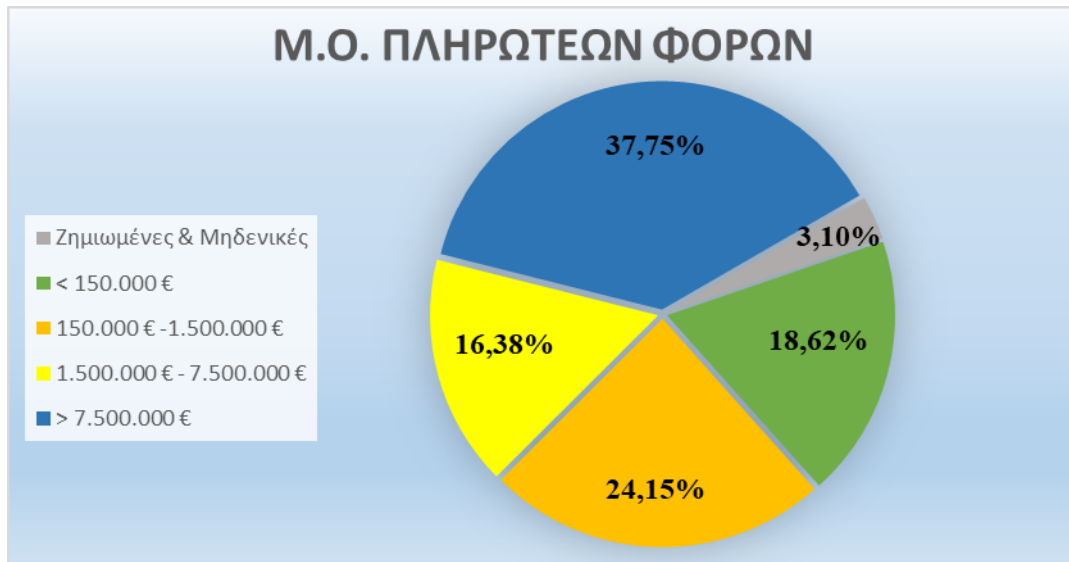
Κατόπιν αυτού παρατηρούμε το διάγραμμα 9, το οποίο απεικονίζει το ποσοστό των φορολογητέων κερδών που ανήκει στο 38 % των δηλώσεων δηλαδή στις επιχειρήσεις με εισόδημα από 1 € και πάνω. Μελετώντας το γράφημα διαπιστώνεται ότι το 19% του συνόλου των φορολογητέων κερδών αποτελείται από τις οντότητες που εμφανίζουν κέρδη από 1 € έως 150.000 €, επομένως το 81 % των φορολογητέων κερδών προέρχεται από τις επιχειρήσεις με εισόδημα πάνω από 150.000 € δηλαδή το 3 % των δηλώσεων των νομικών προσώπων.

Γράφημα 9 Μ.Ο. Κατηγοριοποίησης Φορολογητέων Κερδών Ν.Π.

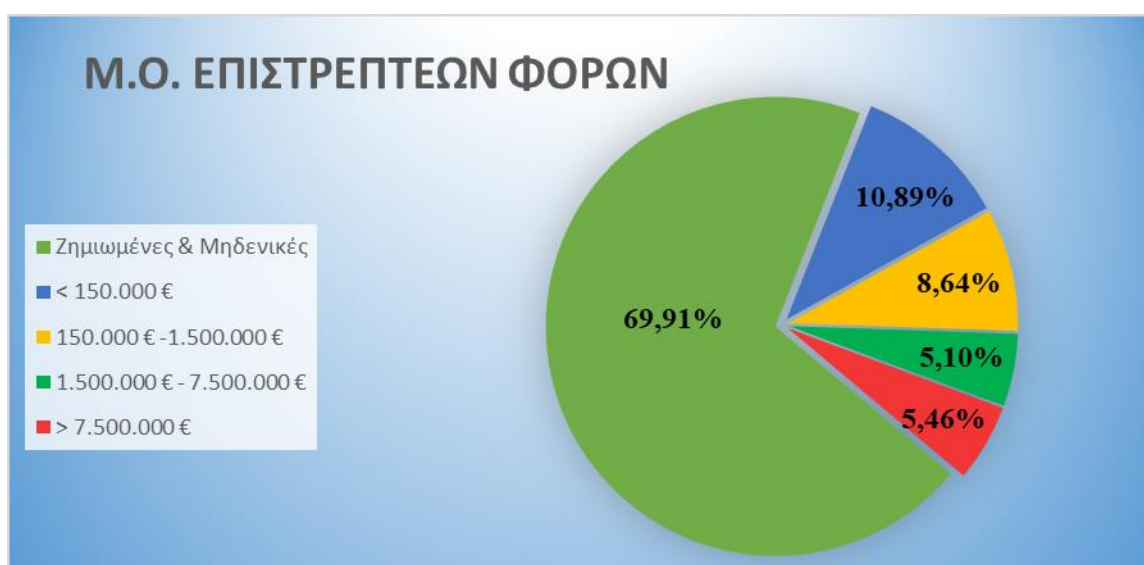
Ακολουθώντας με το διάγραμμα 10 διακρίνουμε τον μέσο όρο των πληρωτέων φόρων των επιχειρήσεων και σε αντιπαράβολή με τα προηγούμενα δεδομένα συμπεραίνουμε ότι το 97 % των επιχειρήσεων στην Ελλάδα καταβάλλει το 21,72 % των συνολικών πληρωτέων φόρων στο κράτος, ενώ το 3 % των οντοτήτων αποδίδει το υπόλοιπο 78,28 % του συνόλου.

Γράφημα 10 Μ.Ο. Κατηγοριοποίησης Πληρωτέων Φόρων Ν.Π.

Παρομοίως με το διάγραμμα 11 διατυπώνεται ο μέσος όρος των επιστρεπτέων φόρων των νομικών προσώπων όπου, το 97 % (Ζημιωμένες, Μηδενικές, < 150.000 €) λαμβάνουν το 80,80 % των συνολικών επιστρεφόμενων φόρων, ενώ το 3 % (> 150.000 €) επιστρέφονται το υπόλοιπο 19,20 %.

Γράφημα 11 Μ.Ο. Κατηγοριοποίησης Επιστρεπτέων Φόρων Ν.Π.

Κλείνοντας με τον σχολιασμό των ακαθάριστων εσόδων για τα τρία τελευταία έτη (2016, 2017 & 2018) στο διάγραμμα 12 παρουσιάζεται ο μέσος όρος του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων, όπου παρατηρείται ότι το 97 % των οντοτήτων συντελούν το 49,19 % του συνόλου των ακαθάριστων εσόδων, ενώ το 3 % συμπεριλαμβάνουν το υπόλοιπο 50,81 %.

Γράφημα 12 Μ.Ο. Κατηγοριοποίησης Κύκλου Εργασιών Ν.Π.

5.5. Περιγραφική Επισκόπηση Φυσικών Προσώπων

Στο δεύτερο μέρος της ανάλυσης για τα φυσικά πρόσωπα, εξετάζονται κάποια βασικά ποσοτικά δεδομένα, που βοηθούν στη διερεύνηση των πορισμάτων που προέκυψαν από το πρώτο στάδιο της μελέτης. Σε πρώτη φάση, με την αναπαράσταση του διαγράμματος 13 παρατηρείται ο αριθμός των φορολογικών δηλώσεων που υποβλήθηκαν από τους υπόχρεους πολίτες για τα έτη 2012 έως 2018. Σαν πρώτο συμπέρασμα παρατηρούμε ότι το πλήθος των φορολογικών δηλώσεων με την πάροδο των χρόνων αυξάνεται συνεχόμενα από το έτος 2012, με μόνο μια μικρή εξαίρεση για το έτος 2017. Επίσης αξίζει να τονιστεί ότι, έχοντας ως βάση το έτος 2012, το ποσοστό αύξησης των δηλώσεων για το έτος 2018 είναι 7,62 %, όπου σημειώνεται και ο υψηλότερος αριθμός φυσικών προσώπων.

Γράφημα 13 Αριθμός Δηλώσεων Φ.Π.

Στη συνέχεια, με το διάγραμμα 14 εξετάζεται το ύψος των εισοδημάτων που δηλώνουν οι φορολογούμενοι πολίτες, από το οποίο συμπεραίνεται ότι το ποσό που εμφανίζουν οι υπόχρεοι στις δηλώσεις τους σταδιακά από το 2012 έως το 2018 μειώνεται σημαντικά και ο βαθμός με τον οποίο φθίνουν τα συγκεκριμένα εισοδήματα χαρακτηρίζει τη ραγδαία πτώσης τους. Πιο συγκεκριμένα ο ρυθμός μεταβολής τους ,έχοντας ως βάση το έτος 2012, μειώνεται παρατεταμένα από το 2012 έως και το 2017 όπου παρατηρείται και η μεγαλύτερη ποσοστιαία πτώση των εισοδημάτων (- 17,52 %), ωστόσο για το έτος 2018 το ποσοστό αυτό αυξάνεται στα ίδια επίπεδα με αυτά του έτος 2015. Επισημαίνεται ότι το 2018 το ύψος των δηλωμένων εισοδημάτων από τα φυσικά πρόσωπα ήταν περίπου 75,23 δις ευρώ.

Γράφημα 14 Ανάλυση Δηλωθέντων Εισοδημάτων Φ.Π.

Προχωρώντας μεταβαίνουμε στο διάγραμμα 15 όπου αναγράφεται το ύψος των φορολογούμενων εισοδημάτων, με βάση του οποίου υπολογίζεται ο πληρωτέος φόρος των υπόχρεων προσώπων. Ο φόρος αυτός προκύπτει μέσω οριοθετημένων κριτηρίων που ορίζει ο Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος. Στο παρακάτω γράφημα παρατηρούμε μια φθίνουσα τροχιά των συγκεκριμένων εισοδημάτων παρόμοια με αυτή των προηγούμενων δεδομένων. Ακόμα αξίζει να σημειωθεί ότι η πιο απότομη μεταβολή της κλίσης καταγράφεται στο έτος 2013 (-8,82 %), ωστόσο έως και το 2017 διατυπώνεται μια συνεχόμενη μείωση, όπου καταφθάνει στη μέγιστη αρνητική της τιμή (-16,09 %). Το έτος 2018 ο ρυθμός μεταβολής κυμαίνεται στα ίδια επίπεδα των ετών 2015 και 2016 (14,80 %), όπου το φορολογητέο εισόδημα υπολογίζεται περίπου στα 81,63 δις ευρώ.

Γράφημα 15 Ανάλυση Φορολογούμενων Εισοδημάτων Φ.Π.

Ακολούθως παρακολουθούμε το διάγραμμα 16 όπου αποτυπώνονται οι πληρωτέοι φόροι που καταβάλουν τα υπόχρεα φυσικά πρόσωπα στο κράτος. Αρχικά συμπεραίνουμε ότι το ποσό των φόρων που καταβάλλονται το έτος 2012 είναι το μεγαλύτερο της επταετίας, περίπου 10,32 δις ευρώ. Από το έτος 2013 ως και το έτος 2015 καταγράφεται μια έντονη μείωση των πληρωτέων φόρων της τάξης του (-22,22 %), η οποία είναι και η μεγαλύτερη της επταετίας. Από το έτος 2016 και μετά παρατηρείται μια μικρή αύξηση του ρυθμού μεταβολής των φόρων, προσεγγίζοντας το έτος 2018 το ποσοστό (- 18,12 %) και το ποσό των 8,45 δις ευρώ.

Γράφημα 16 Ανάλυση Πληρωτέων Φόρων Φ.Π.

Συνεχίζοντας την περιγραφική ανάλυση των φυσικών προσώπων, εξετάζουμε έναν δείκτη, ο οποίος δημιουργείται από το κλάσμα Πληρωτέοι φόροι / Φορολογητέο Εισόδημα. Η διερεύνηση του μας βοηθά να κατανοήσουμε σε μεγαλύτερο βαθμό τα ποσά των εισφορών που αποδίδουν τα φυσικά πρόσωπα προς το κράτος, καθώς υπολογίζει το ποσοστό των πληρωτέων φόρων που αντιστοιχεί στο ποσό των φορολογητέων εισοδημάτων. Συνεπώς μπορούμε να χαρακτηρίσουμε αυτόν τον εκτιμητή ως έναν διάυλο επιμέτρησης του τελικού συντελεστή φορολόγησης εισοδημάτων για τα φυσικά πρόσωπα. Παρατηρώντας το γράφημα 17, εκ πρώτης συμπεραίνουμε ότι το εύρος του ποσοστού του κλάσματος είναι συμπυκνόμενο με μέγιστη απόκλιση της μεγαλύτερης τιμής (10,77 %) το έτος 2012 από την μικρότερη (9,74 %) το έτος 2013 περίπου 1 %, ως εκ τούτου διαπιστώνουμε ότι η μεγαλύτερη διακύμανση των τιμών σημειώνεται για τα δύο πρώτα έτη. Επιπρόσθετα εξετάζουμε τον μέσο όρο των τιμών των ποσοστών, ο οποίος είναι 10,16 %, συνεπώς καταλήγουμε στο πόρισμα ότι για την επταετία οι πληρωτέοι φόροι αντιστοιχούν ως ποσοστό περίπου στο 10 % των φορολογητέων εισοδημάτων. Ακόμα αξίζει να σχολιάσουμε την πορεία που ακολουθεί ο δείκτης, καθώς για τα πρώτα τέσσερα έτη παρατηρείται μια αυξομείωση των τιμών, ενώ από το έτος 2015 καταγράφεται μια ελάχιστη αυξανόμενη τάση του ποσοστού, η οποία μπορεί να ερμηνευθεί συνδυαστικά από τα καταγεγραμμένα δεδομένα των γραφημάτων 15 και 16, όπου σε πρώτη φάση διαπιστώνεται ότι τα φορολογητέα εισοδήματα μειώνονται σε μικρό βαθμό ενώ οι πληρωτέοι φόροι αυξάνονται ελάχιστα για την τελευταία τριετία. Διευρύνοντας τη μελέτη των παραπάνω δεδομένων παρατηρήθηκε ότι ο ρυθμός μεταβολής των φορολογητέων εισοδημάτων είναι μεγαλύτερος από τον ρυθμό μεταβολής των πληρωτέων φόρων, επομένως ο παρονομαστής του κλάσματος δέχεται μεγαλύτερη επίδραση και δεδομένου του πορίσματος

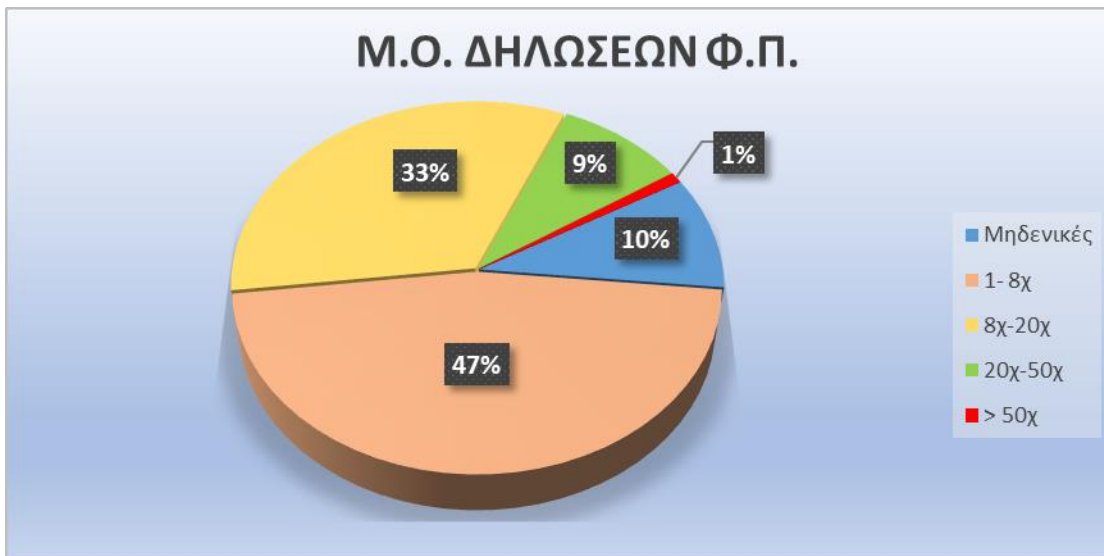
της πρώτης φάσης όπου ο αριθμητής αυξάνεται και ο παρονομαστής μειώνεται, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι το ποσοστό του κλάσματος μεγαλώνει και ο δείκτης εμφανίζει μια ελαφρός ανοδική πορεία.

Γράφημα 17 Δείκτης Τελικού Συντελεστή Φορολόγησης Φ.Π.

Περνώντας στο τελευταίο μέρος της περιγραφικής ανάλυσης των φυσικών προσώπων, κατηγοριοποιούνται κάποια βασικά τους χαρακτηριστικά, προκυμμένου να δοθεί μια περεταίρω προσεγγιστική ερμηνεία των αποτελεσμάτων που έχουν διεξαχθεί. Ξεκινώντας στο διάγραμμα 18 απεικονίζεται ο μέσος όρος των δηλώσεων για την επταετία, επιμερισμένος ανάλογα με το εισόδημα που δηλώνουν οι υπόχρεοι στις φορολογικές τους δηλώσεις. Σαν πρώτο συμπέρασμα προκύπτει ότι το 56,44 % των δηλώσεων περιλαμβάνουν εισοδήματα έως 8.000 €, το 33,36 % αφορούν εισοδήματα από 8.000 € έως 20.000 € και το υπόλοιπο 10,21 % περιλαμβάνουν εισοδήματα άνω των 20.000 €.

Γράφημα 18 Μ.Ο. Ανά Κατηγορία Δηλώσεων Φ.Π.

Σε συνδυασμό αυτής της διαπίστωσης παρατηρείται το διάγραμμα 19 όπου παρουσιάζεται ο μέσος όρος των πληρωτέων φόρων της επταετίας σε βαθμίδες, ανάλογα με την κατηγορία των εισοδημάτων των φυσικών προσώπων. Το πόρισμα που προκύπτει είναι ότι το 56,44 % των δηλώσεων, δηλαδή τα υπόχρεα άτομα που δηλώνουν εισόδημα από (0 – 8.000) αποδίδουν το 3,81 % του συνόλου των τελικών φόρων, ακόμα το 33,36 % των πολιτών με εισόδημα (8.001 – 20.000) αποδίδουν το 30,80 % των συνολικών φόρων στο κράτος και τέλος παρατηρείται ότι το 10,21 % των ατόμων με εισόδημα άνω των 20.000 € καταβάλουν το 65,39 % του συνόλου των πληρωτέων φόρων.

Γράφημα 19 Μ.Ο. Κατηγοριοποίησης Πληρωτέων Φόρων Φ.Π.

Εκτείνοντας την παραπάνω μελέτη, εξετάζουμε την διαφορά των φορολογητέων εισοδημάτων με τα δηλωθέντα εισοδήματα. Αρχικά κατηγοριοποιούνται τα δεδομένα της επταετίας σε τρεις ομάδες εισοδημάτων (0-8.000 €, 8.001-20.000 €, > 20.000 €) και στη συνέχεια υπολογίζεται ο μέσος όρος της επταετίας. Στο διάγραμμα 20 αποτυπώνονται τα ποσοστά των αποκλίσεων των δύο εισοδημάτων που αντιστοιχούν σε κάθε κατηγορία, όπου παρατηρείται ότι η μεγαλύτερη διαφορά (99 %) μεταξύ των φορολογητέων εισοδημάτων από τα δηλωθέντα εισοδήματα προέρχεται από τους φορολογούμενους που δηλώνουν εισόδημα έως 20.000 €, ενώ το υπόλοιπο 1 % αναλογεί στην κατηγορία των ατόμων που δηλώνουν εισοδήματα άνω των 20.000 €.

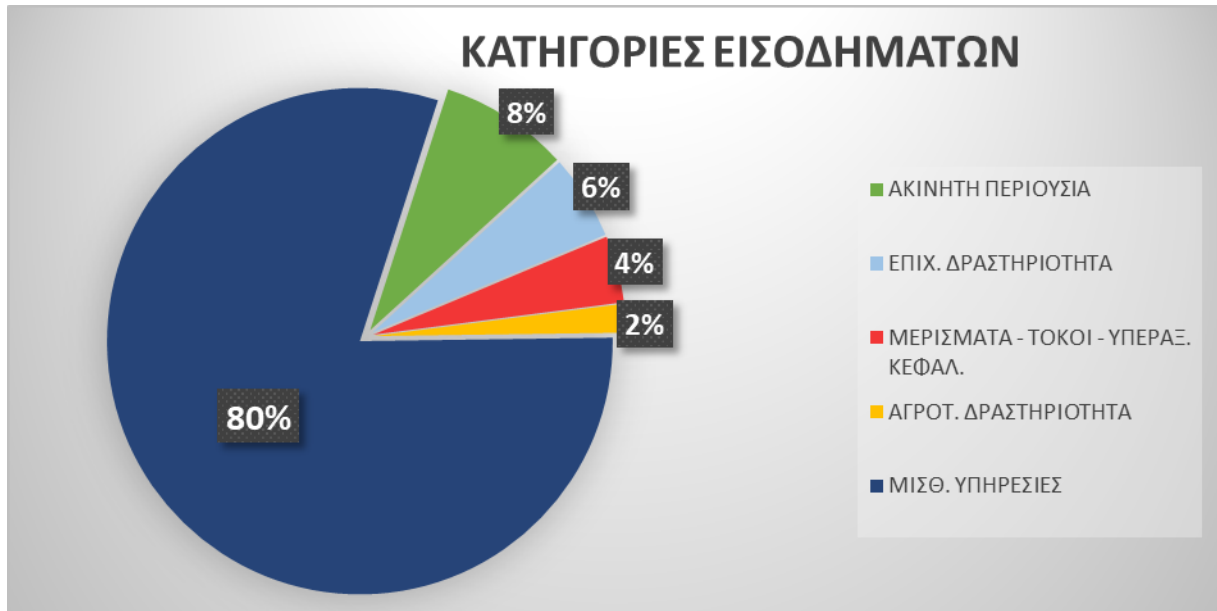
Γράφημα 20 Κατηγοριοποίηση Αποκλίσεων των Εισοδημάτων Φ.Π.

Κλείνοντας το στάδιο της περιγραφικής μελέτης των φυσικών προσώπων, αναλύεται η πηγή προέλευσης των εισοδημάτων προκυμμένου να διερευνηθεί το ποσοστό συμμετοχής κάθε κατηγορίας στο σύνολο της. Επισημαίνεται ότι από το έτος 2014 και μετά η Α.Α.Δ.Ε διαφοροποιεί την παρουσίαση των δεδομένων της, όσον αφορά τον χαρακτηρισμό για κάθε είδους εισοδήματος σε σχέση με τα δύο πρώτα έτη (2012 & 2013), επομένως στην συγκεκριμένη ανάλυση υπολογίζονται, επεξεργάζονται και μελετώνται μόνο τα οικονομικά δεδομένα της πενταετίας (2014 – 2018), ούτως ώστε να ερμηνευθούν άρτια τα πορίσματα της έρευνας. Στο διάγραμμα 21 παρουσιάζεται ο μέσος όρος του ποσοστού αναλογίας των δηλωθέντων εισοδημάτων για κάθε ομάδα ξεχωριστά. Το συμπέρασμα που προκύπτει είναι ότι το 80% των εισοδημάτων που εμφανίζουν τα φυσικά πρόσωπα στις φορολογικές τους

δηλώσεις προέρχεται από τις μισθωτές υπηρεσίες, ενώ το υπόλοιπο 20 % διαμοιράζεται διαδοχικά στις υπόλοιπες κατηγορίες του.

Γράφημα 21 Κατηγοριοποίηση Δηλωθέντων Εισοδημάτων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το κεφάλαιο αυτό αποτελεί το τελευταίο μέρος της εργασίας, όπου σχολιάζονται τα συμπεράσματα που έχουν διεξαχθεί, από την αναφορά του θεσμικού πλαισίου και από τη στατιστική ανάλυση των οικονομικών δεδομένων που δημοσιοποιεί η ΑΑΔΕ για τα φυσικά και τα νομικά πρόσωπα. Από την πλευρά του θεσμικού πλαισίου οριοθετούνται οι φορολογικές αρχές που εποπτεύουν το σύνολο του κράτους και το επιχειρησιακό σχέδιο το οποίο ακολουθούν, για τις ανάγκες του ελεγκτικού τους έργου. Από την πλευρά της στατιστικής ανάλυσης παρουσιάζονται τα οικονομικά αποτελέσματα των φυσικών και νομικών προσώπων, που προκύπτουν με βάση το υπάρχον φορολογικό καθεστώς.

Διενεργώντας έναν απολογισμό για τις μετατάξεις των ελεγκτικών φορολογικών αρχών στα τελευταία 30 χρόνια, παρατηρούνται οι ανάγκες για την άσκηση της εποπτείας στο σύνολο της κοινωνίας, όπου η τελική διαμόρφωση του ελεγκτικού συστήματος έως σήμερα χαρακτηρίζει τα μέρη της φορολογικής διοίκησης. Ουσιαστικά, στην Ελλάδα μια κεντρική υπηρεσία, αναλαμβάνει το φάσμα της φορολογικής διαχείρισης του κράτους που είναι ο υπολογισμός του φόρου, ο έλεγχος της ορθότητας του και η είσπραξη του. Αρχικά τον ρόλο αυτόν τον είχε αναλάβει το Υπουργείο Οικονομικών μέσω της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων. Από το 2016 και μετά αναλαμβάνει το καθήκον αυτό η ΑΑΔΕ, η οποία απορρόφησε τις Γενικές Διευθύνσεις του Υπουργείου Οικονομικών και τις συμπεριέλαβε στη διάταξη του επιτελικού της σχεδίου. Το επιχειρησιακό της έργο αποσκοπεί στη διασφάλιση και μεγέθυνση των δημοσίων εσόδων της επικράτειας, στην ενίσχυση της φορολογικής συμμόρφωσης των φορολογουμένων προσώπων και στην εξάλειψη παράνομων ενεργειών φορολογικού χαρακτήρα.

Συνεχίζοντας με τα συμπεράσματα της στατιστικής ανάλυσης, από τα οικονομικά δεδομένα της μελέτης διαπιστώθηκε ότι το ύψος των πληρωτέων φόρων που αποδίδουν οι επιχειρήσεις στο κράτος επηρεάζεται άμεσα, από το ποσό των ακαθάριστων εσόδων και των φορολογητέων κερδών που καταγράφουν μέσα σε μια οικονομική χρήση. Ωστόσο το συμπέρασμα αυτό ισχύει όταν δρουν συνδυαστικά αυτές οι δύο παράμετροι, καθώς αν εξετάσουμε κάθε παράγοντα ξεχωριστά καταλήγουμε στο ότι ο κύκλος εργασιών αποτελεί μια κύρια μεταβλητή που διαμορφώνει το ποσοστό των πληρωτέων φόρων, ενώ το ύψος των

φορολογητέων κερδών δεν αντικατοπτρίζει απτά το ποσό τους. Το πόρισμα αυτό μπορεί να εξηγηθεί καθώς ο πληρωτέος φόρος αποτελεί παράγωγο των φορολογητέων κερδών με γνώμονα τον συντελεστή φορολόγησης. Παρόμοια ευρήματα βρέθηκαν και κατά την μελέτη των φυσικών προσώπων, όπου το ύψος των δηλωμένων και φορολογητέων εσόδων σωρευτικά επιδρούν ανάλογα στο ποσό των πληρωτέων φόρων που αποδίδουν οι πολίτες στο κράτος, παρ' όλ' αυτά εξετάζοντας ξεχωριστά την κάθε παράμετρο δεν διακρίνεται κάποια γραμμική σχέση που να συνδέει το ύψος των καταβαλλόμενων φόρων με το ποσό των αναφερόμενων εισοδημάτων, καθώς και σε αυτή την περίπτωση ο φορολογικός συντελεστής μετέχει στον καθορισμό των αποτελεσμάτων.

Περνώντας στο στάδιο της περιγραφικής ανάλυσης των φυσικών και νομικών προσώπων, μελετώνται τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα τους, με σκοπό να αποσαφηνιστούν επαρκώς τα μεγέθη αυτών και να διεξαχθούν τα ανάλογα συμπεράσματα. Η πρώτη διαπίστωση αφορά το πλήθος των δηλώσεων που υποβάλουν τα υπόχρεα φορολογούμενα πρόσωπα, επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον μας στις μέγιστες τιμές τους. Το έτος 2018 σημειώνονται τα μεγαλύτερα νούμερα και για τις δύο κατηγορίες όπου το πλήθος των επιχειρήσεων είναι 268.752 και των υποκείμενων πολιτών είναι 8.964.173. Σύμφωνα με το με το Επιχειρησιακό Σχέδιο 2021 της ΑΑΔΕ (Δ.Σ.Σ. Α 1024950/24.3.2021), το ανθρώπινο δυναμικό της που σχετίζεται με τον φορολογικό έλεγχο είναι 7.778 υπηρεσιακοί υπάλληλοι, επομένως προσεγγιστικά και σε ετήσια βάση η εποπτεία και η εξυπηρέτηση που αντιστοιχεί σε κάθε υπάλληλο είναι 35 επιχειρήσεις και 1.150 πολίτες.

Προχωρώντας την ανάλυση των προσώπων, μελετήθηκαν κάποιοι οικονομικοί δείκτες οι οποίοι παρείχαν σημαντική πληροφόρηση για τους υποκείμενους φορολογούμενους. Αρχικά για τις επιχειρήσεις εξετάστηκε ο δείκτης Πληρωτέοι Φόροι / Κύκλος Εργασιών, όπου διαπιστώθηκε ότι τα τελευταία τρία χρόνια η τιμή του κυμαίνεται περίπου στο 1,64 %. Το αποτέλεσμα αυτό αποτυπώνει το μερίδιο που καταβάλουν ως εισφορά οι νομικές οντότητες στο κράτος, από το σύνολο των ακαθάριστων εσόδων τους. Επιπρόσθετα αξίζει να αναφερθούν οι μέσοι όροι της τριετίας (2016,2017,2018), οι οποίοι κατατάσσονται σε έξι κατηγορίες ανάλογα με το φορολογικό τους αποτέλεσμα : α) ζημιογόνες (0,13%), β) μηδενικές (0,57%), γ) έως 150.000 € (1,88%), δ) από 150.000 € έως 1.500.000 € (2,29%) ε) από 1.500.000 € έως 7.500.000 € (2,55%) και στ) πάνω από 7.500.000 € (2,84%). Συγκρίνοντας τις δύο αυτές παρατηρήσεις συνάγεται το συμπέρασμα ότι όσο αυξάνεται το

φορολογικό κέρδος των επιχειρήσεων η τιμή του εκτιμητή ακολουθεί εκθετική πορεία, ενώ παράλληλα εξιχνιάζεται η υπόθεση αν εντοπίζονται φαινόμενα φοροδιαφυγής όταν η τιμή του δείκτη είναι μικρότερη από το 2 %, καθώς όπως απεικονίζεται στα διαγράμματα 8, 9 & 10, οι επιχειρήσεις που δηλώνουν εισοδήματα άνω των 150.000 € απαριθμούν το 3 % του συνόλου, συγκεντρώνουν το 81 % των φορολογητέων εισοδημάτων και αποδίδουν το 78 % των πληρωτέων φόρων στο κράτος. Ωστόσο η εικασία αυτή θα πρέπει να διερευνηθεί εις βάθος και σε μεγαλύτερη ανάλυση, ούτως ώστε να αποφανθεί η ορθότητα του πορίσματος. Κατά την ίδια λογική μελετάται ο δείκτης Φορολογητέα Κέρδη / Κύκλος Εργασιών, ο οποίος ερμηνεύει το ποσοστό της κερδοφορίας των επιχειρήσεων που προκύπτει από το σύνολο των ακαθάριστων εσόδων. Αναλύονται και σε αυτή τη περίπτωση οι μέσοι όροι της τριετίας (2016,2017,2018), οι οποίοι κατατάσσονται σε τέσσερις κατηγορίες σύμφωνα με το φορολογικό τους κέρδος : α) έως 150.000 € (5,70%), β) από 150.000 € έως 1.500.000 € (7,52%) γ) από 1.500.000 € έως 7.500.000 € (8,50%) και δ) πάνω από 7.500.000 € (9,29%). Συνδυάζοντας τα δεδομένα του διαγράμματος 8 παρατηρούμε ότι το 38 % των επιχειρήσεων δηλώνουν εισοδήματα πάνω από 1 €, από τα οποία το 35 % των επιχειρήσεων δηλώνουν κέρδη έως 150.000 €, ενώ το υπόλοιπο 3 % δηλώνει κέρδη άνω των 150.000 €. Με βάση τα παραπάνω διαφαίνεται ότι το 92 % των κερδοφόρων επιχειρήσεων σημειώνει κατά μέσο όρο περιθώριο φορολογικού κέρδους 5,7 % και αναλόγως το υπόλοιπο 8 % καταγράφει περιθώριο φορολογικού κέρδους μεγαλύτερο από 7,5 %.

Στη δεύτερη φάση της περιγραφικής ανάλυσης μελετήθηκαν τα χαρακτηριστικά των φυσικών προσώπων. Ξεκινώντας με τη διερεύνηση του δείκτη Πληρωτέοι Φόροι / Φορολογούμενο Εισόδημα, ο οποίος αντικατοπτρίζει κατά μία έννοια το ποσοστό φορολόγησης των πολιτών για κάθε έτος, παρατηρήθηκε ότι ο μέσος όρος του συντελεστή για την επταετία κυμαίνεται κατά προσέγγιση στο 10 %. Το μικρό εύρος των διακυμάνσεων του δείκτη αναδεικνύει μια σταθερότητα των τιμών του, ωστόσο από τα γραφήματα 15 και 16 παρουσιάζονται κάποιες δραστικές μεταβολές των στοιχείων που τον καθορίζουν. Παρ' όλ' αυτά οι μεταβλητές του δείκτη έχουν κοινή αλληλεπίδραση χωρίς να επηρεάζουν το τελικό αποτέλεσμα του, επομένως η σταθερή τιμή του εκτιμητή υποδηλώνει την ανάλογη σχέση μεταξύ των φορολογούμενων εισοδημάτων και των πληρωτέων φόρων. Ακολούθως εξερευνήθηκαν οι δύο κατηγορίες εισοδημάτων, των δηλωθέντων και των φορολογουμένων, ως προς την κοινή τους πορεία και τον βαθμό των αποκλίσεων τους. Μέσω του διαγράμματος 20, εντοπίζονται τα σημεία στα οποία προκύπτουν οι μεγαλύτερες διακυμάνσεις, όπου

διαπιστώθηκε ότι το 99% από το σύνολο των αποκλίσεων μεταξύ των δύο εισοδημάτων προέρχεται από τους πολίτες που δηλώνουν ετήσιο εισόδημα έως 20.000 €. Διερευνώντας περαιτέρω το πόρισμα αυτό βρέθηκε ότι το 73 % των αποκλίσεων σημειώνεται στους φορολογούμενους με ετήσιο εισόδημα έως 8.000 € και το υπόλοιπο 26 % καταγράφεται στα άτομα με ετήσιο εισόδημα από 8.001 € έως 20.000 €. Δεδομένου ότι το φορολογητέο εισόδημα υπολογίζεται μέσω μιας προσεγγιστικής κλίμακας αντικειμενικών κριτηρίων, γίνεται αντιληπτό ότι ένα μέρος των πολιτών με εισόδημα έως 20.000 € υποκρύπτει πραγματικά εισοδήματα με στόχο την αποφυγή καταβολής φόρων. Επιπρόσθετα λαμβάνοντας υπόψιν τα άρθρα 15 & 16 του Ν.4172/2013, όπου περιγράφονται οι συντελεστές φορολόγησης και οι μειώσεις φόρου εισοδήματος, υπολογίζεται ότι ένας φορολογούμενος πολίτης χωρίς εξαρτόμενα τέκνα ξεκινάει να πληρώνει φόρους στο κράτος όταν το εισόδημα του ξεπεράσει τα 8.633,33 € (777 € → έκπτωση φόρου / 9 % → συντελεστής φορολόγησης για εισόδημα έως 10.000 €). Επομένως το αποτέλεσμα αυτό μπορεί να αιτιολογήσει ότι το μεγαλύτερο σημείο απόκλισης μεταξύ των δύο εισοδημάτων καταγράφεται για τους πολίτες που δηλώνουν ετήσιο εισόδημα έως 8.000 €, καθώς μέχρι αυτό το ποσό δεν καταβάλουν καμία εισφορά στο κράτος.

Τέλος μέσω της στατιστικής ανάλυσης των φυσικών και νομικών προσώπων, αφενός μεν εξετάζονται τα οικονομικά χαρακτηριστικά των φορολογουμένων, αφετέρου δε εξιχνιάζεται ως ένα βαθμό και η λειτουργικότητα του επιχειρησιακού έργου της ΑΑΔΕ, καθώς ο ενεργός ρόλος της ξεκίνησε από 01/01/2017, επομένως δύναται να συγκριθούν τα αποτελέσματα των δύο περιόδων πριν την εφαρμογή του έργου της (2012 – 2016) και μετά την ενεργό της δράση (2017 – 2018). Παραβάλλοντας τις μέγιστες τιμές των δύο περιόδων (2016 / 2018) διαπιστώνεται ότι τόσο ο αριθμός των φορολογικών δηλώσεων, όσο και ο ρυθμός αύξησης των ακαθάριστων εσόδων και των δηλωθέντων εισοδημάτων δείχνουν να μεγεθύνονται, στο διάστημα κατά το οποίο έχει ξεκινήσει την δράση της η ΑΑΔΕ. Επιπλέον παρατηρείται ότι οι πληρωτέοι φόροι των φυσικών και νομικών προσώπων αυξάνονται από τον πρώτο χρόνο λειτουργία της, γεγονός που προμηνύει ενθαρρυντικά σημάδια αποτελεσματικότητας, ωστόσο ο αριθμός των παρατηρήσεων των συγκρίσιμων στοιχείων είναι πολύ μικρός, επομένως τα ανωτέρω συμπεράσματα χρίζουν την ανάγκη για περαιτέρω διερεύνηση.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΕΙΑ

Alm, J., 1991. A Perspective on the Experimental Analysis of Taxpayer Reporting. *The Accounting Review* 66, 577–593.

Alm, J., Malézieux, A., 2020. 40 years of tax evasion games: a meta-analysis. *Exp Econ*. <https://doi.org/10.1007/s10683-020-09679-3>

Appelgren, L., 2020. A survey of models for determining optimal audit strategies. *Advances in Accounting* 48, 100455. <https://doi.org/10.1016/j.adiac.2020.100455>

Blaufus, K., Hundsdorfer, J., Jacob, M., Sünwoldt, M., 2016. Does legality matter? The case of tax avoidance and evasion. *Journal of Economic Behavior & Organization* 127, 182–206. <https://doi.org/10.1016/j.jebo.2016.04.002>

Chaudhry, N., Au Yong, H.H., Veld, C., 2017. Tax avoidance in response to a decline in the funding status of defined benefit pension plans. *Journal of International Financial Markets, Institutions and Money* 48, 99–116. <https://doi.org/10.1016/j.intfin.2016.12.004>

Cummings, R.G., Martinez-Vazquez, J., McKee, M., Torgler, B., 2009. Tax morale affects tax compliance: Evidence from surveys and an artefactual field experiment. *Journal of Economic Behavior & Organization, Field Experiments in Economics* 70, 447–457. <https://doi.org/10.1016/j.jebo.2008.02.010>

e-nomothesia.gr | Τράπεζα Πληροφοριών Νομοθεσίας [WWW Document], n.d. URL <https://www.e-nomothesia.gr/> (accessed 8.26.21).

GDP (current US\$) | Data [WWW Document], n.d. URL https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD?name_desc=true (accessed 5.8.21).

Hanlon, M., Heitzman, S., 2010. A review of tax research. *Journal of Accounting and Economics* 50, 127–178. <https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2010.09.002>

Human Development Reports | United Nations Development Programme [WWW Document], n.d. URL <http://hdr.undp.org/en> (accessed 5.11.21).

Kirchler, E., 1997. The burden of new taxes: acceptance of taxes as a function of affectedness and egoistic versus altruistic orientation. *The Journal of Socio-Economics* 26, 421–437. [https://doi.org/10.1016/S1053-5357\(97\)90005-6](https://doi.org/10.1016/S1053-5357(97)90005-6)

Lisi, G., 2015. Tax morale, tax compliance and the optimal tax policy. *Economic Analysis and Policy* 45, 27–32. <https://doi.org/10.1016/j.eap.2014.12.004>

Lois, P., Drogalas, G., Karagiorgos, A., Chlorou, A., 2019. Tax compliance during fiscal depression periods: the case of Greece. *EuroMed Journal of Business* 14, 274–291. <https://doi.org/10.1108/EMJB-02-2019-0028>

Montgomery, D.C., Peck, E.A., Vining, G.G., 2021. *Introduction to Linear Regression Analysis*. John Wiley & Sons.

Onu, D., Oats, L., Kirchler, E., Hartmann, A.J., 2019. Gaming the System: An Investigation of Small Business Owners' Attitudes to Tax Avoidance, Tax Planning, and Tax Evasion. *Games* 10, 46. <https://doi.org/10.3390/g10040046>

Palil, M.R., Mustapha, A.F., 2011. Factors affecting tax compliance behaviour in self assessment system. *AJBM* 5, 12864–12872. <https://doi.org/10.5897/AJBM11.1742>

Roth, J.A., Scholz, J.T., 2016. *Taxpayer Compliance, Volume 2: Social Science Perspectives, Taxpayer Compliance, Volume 2*. University of Pennsylvania Press. <https://doi.org/10.9783/9781512806281>

Sá, C., Martins, A., Gomes, C., 2015. TAX MORALE DETERMINANTS IN PORTUGAL. *European Scientific Journal, ESJ*.

Taing, H.B., Chang, Y., 2021. Determinants of Tax Compliance Intention: Focus on the Theory of Planned Behavior. *International Journal of Public Administration* 44, 62–73. <https://doi.org/10.1080/01900692.2020.1728313>

Time to get the missing part back [WWW Document], n.d. URL https://ec.europa.eu/taxation_customs/time-get-missing-part-back_en (accessed 9.8.21).

Varotsis, N., Katerelos, I., 2018. Models of Tax Planning Simulation: The Case of Greece. *Open Journal of Modelling and Simulation* 06, 27. <https://doi.org/10.4236/ojmsi.2018.63003>

Wyslocka, E., Verezubova, T., 2016. Taxation rules of polish and belarusian small businesses. *Polish Journal of Management Studies* 14, 226–237. <https://doi.org/10.17512/pjms.2016.14.1.21>

Βασαρδάνη Μ., 2011. Φοροδιαφυγή στην Ελλάδα: Μια Γενική Επισκόπηση, *Οικονομικό Δελτίο*, Τεύχος 35. ed. Τράπεζα της Ελλάδος.

Επιχειρησιακό Σχέδιο ΑΑΔΕ 2021 | ΑΑΔΕ [WWW Document], n.d. URL <https://www.aade.gr/epiheirisiaka-shedia/epiheirisiako-shedio-aade-2021> (accessed 5.8.21).

Νομοθεσία | Forin.gr [WWW Document], n.d. URL <https://www.forin.gr/laws> (accessed 8.26.21).

Νόμοι & Προεδρικά Διατάγματα [WWW Document], n.d. URL <http://www.et.gr/index.php/nomoi-proedrika-diatagmata> (accessed 8.26.21).

Στατιστικά - Δείκτες | ΑΑΔΕ [WWW Document], n.d. URL <https://www.aade.gr/open-data> (accessed 5.8.21).

Φινοκαλιώτης Δ.Κ., 2015. Ευρωπαϊκό Φορολογικό και Τελωνειακό Δίκαιο. Εκδόσεις Σάκκουλα.

Φορολογικό αρχείο - Ερωτήσεις - Απαντήσεις - Φορολογία Εισοδήματος [WWW Document],
n.d. URL <https://www.taxheaven.gr/laws> (accessed 8.26.21).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

ΑΡΙΘΜΟΣ Ν.Π.	Κύκλος Εργασιών	Φορολογητέα Κέρδη	Πληρωτέος Φόρος
213.423	193.017.862.908 €	10.248.952.858 €	1.717.847.782 €
203.443	188.443.556.087 €	9.439.731.108 €	1.856.481.968 €
246.749	236.527.769.417 €	10.116.305.910 €	3.268.007.880 €
251.417	239.730.721.303 €	11.771.960.170 €	4.269.268.980 €
257.452	241.279.535.234 €	12.127.604.997 €	3.939.345.889 €
255.018	254.562.632.487 €	13.368.741.898 €	4.196.879.014 €
268.752	267.148.776.224 €	13.817.106.149 €	4.365.015.329 €

ΑΡΙΘΜΟΣ Φ.Π.	Δηλωθέν Εισόδημα	Φορολογητέο Εισόδημα	Πληρωτέος Φόρος
8.329.606	89.246.328.790 €	95.810.788.218 €	10.321.022.478 €
8.560.693	80.121.493.968 €	87.359.469.789 €	8.512.676.930 €
8.744.403	76.012.524.406 €	83.035.544.055 €	8.306.593.090 €
8.768.317	75.157.537.551 €	82.100.601.077 €	8.028.011.997 €
8.926.962	74.605.947.476 €	81.771.349.210 €	8.289.119.160 €
8.907.722	73.612.504.143 €	80.391.293.933 €	8.328.229.262 €
8.964.173	75.224.524.468 €	81.629.294.848 €	8.451.275.017 €

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ Ν.Π.	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ Ν.Π.
2012	213.423	2.012	0,00%
2013	203.443	2.013	-4,68%
2014	246.749	2.014	15,61%
2015	251.417	2.015	17,80%
2016	257.452	2.016	20,63%
2017	255.018	2.017	19,49%
2018	268.752	2.018	25,92%
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΤΟΣ	Κύκλος Εργασιών	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΤΟΣ	Κύκλος Εργασιών
2012	193,018 €	2.012	0,00%
2013	188,444 €	2.013	-2,37%
2014	236,528 €	2.014	22,54%
2015	239,731 €	2.015	24,20%
2016	241,280 €	2.016	25,00%
2017	254,563 €	2.017	31,89%
2018	267,149 €	2.018	38,41%
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΤΟΣ	Φορολογητέα Κέρδη	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΤΟΣ	Φορολογητέα Κέρδη
2012	10,249 €	2.012	0,00%
2013	9,440 €	2.013	-7,90%
2014	10,116 €	2.014	-1,29%
2015	11,772 €	2.015	14,86%
2016	12,128 €	2.016	18,33%
2017	13,369 €	2.017	30,44%
2018	13,817 €	2.018	34,81%
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΤΟΣ	Πληρωτέος Φόρος	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΤΟΣ	Πληρωτέος Φόρος
2012	1,718 €	2.012	0,00%
2013	1,856 €	2.013	8,07%
2014	3,268 €	2.014	90,24%
2015	4,269 €	2.015	148,52%
2016	3,939 €	2.016	129,32%
2017	4,197 €	2.017	144,31%
2018	4,365 €	2.018	154,10%

ΑΝΑΛΥΣΗ 2012									
	Ζημιωγόνες	Μηδενικές	0-150χιλ	150-1,5εκκατ	1,5εκ-7,5 εκ	πανω από 7,5 εκκ	Σύνολα	Επολιθουση	
ΠΛΗΘΟΣ	84.360	33.553	88.903	5.961	525	121	213.423		213.423
ΦΟΡ. ΑΠΟΤΕΛ	- 37.681.494.490 €	- €	2.128.727.622 €	2.287.549.517 €	1.579.909.346 €	4.252.766.373 €	10.248.952.858 €	-	27.432.541.632 €
ΠΛΗΡ. ΦΟΡΟΙ	45.993.408 €	4.155.740 €	375.067.723 €	371.529.389 €	249.618.051 €	671.483.471 €	1.717.847.782 €		1.717.847.782 €
ΕΠΙΣ. ΦΟΡΟΙ	789.026.001 €	6.273.193 €	113.796.022 €	102.865.452 €	34.556.123 €	143.233.299 €	1.189.750.090 €		1.189.750.090 €

ΑΝΑΛΥΣΗ 2013									
	Ζημιωγόνες	Μηδενικές	0-150χιλ	150-1,5εκκατ	1,5εκ-7,5 εκ	πανω από 7,5 εκκ	Σύνολα	Επολιθουση	
ΠΛΗΘΟΣ	87.091	29.312	80.828	5.609	486	117	203.443		203.443
ΦΟΡ. ΑΠΟΤΕΛ	- 48.060.585.206 €	- €	1.846.434.285 €	2.215.533.182 €	1.522.338.200 €	3.855.425.441 €	9.439.731.108 €	-	38.620.854.098 €
ΠΛΗΡ. ΦΟΡΟΙ	37.591.660 €	3.813.827 €	342.645.121 €	408.838.990 €	282.407.737 €	781.184.633 €	1.856.481.968 €		1.856.481.968 €
ΕΠΙΣ. ΦΟΡΟΙ	602.191.401 €	4.689.240 €	78.747.209 €	62.163.184 €	32.251.414 €	9.358.860 €	789.401.308 €		789.401.308 €

ΑΝΑΛΥΣΗ 2014									
	Ζημιωγόνες	Μηδενικές	0-150χιλ	150-1,5εκκατ	1,5εκ-7,5 εκ	πανω από 7,5 εκκ	Σύνολα	Επολιθουση	
ΠΛΗΘΟΣ	92.466	60.792	84.496	8.291	587	117	246.749		246.749
ΦΟΡ. ΑΠΟΤΕΛ	- 52.707.282.448 €	- €	2.336.589.180 €	3.119.358.683 €	1.727.736.287 €	2.932.621.760 €	10.116.305.910 €	-	42.590.976.538 €
ΠΛΗΡ. ΦΟΡΟΙ	98.048.386 €	20.158.935 €	718.248.247 €	952.124.272 €	528.492.139 €	950.935.901 €	3.268.007.880 €		3.268.007.880 €
ΕΠΙΣ. ΦΟΡΟΙ	500.806.111 €	6.217.000 €	59.932.834 €	58.830.730 €	15.820.267 €	29.272.463 €	670.879.405 €		670.879.405 €

ΑΝΑΛΥΣΗ 2015									
	Ζημιωγόνες	Μηδενικές	0-150χιλ	150-1,5εκκατ	1,5εκ-7,5 εκ	πανω από 7,5 εκκ	Σύνολα	Επολιθουση	
ΠΛΗΘΟΣ	97.196	61.186	83.784	8.405	711	135	251.417		251.417
ΦΟΡ. ΑΠΟΤΕΛ	- 62.354.406.431 €	- €	2.274.371.308 €	3.226.396.271 €	2.164.510.141 €	4.106.682.450 €	11.771.960.170 €	-	50.582.446.261 €
ΠΛΗΡ. ΦΟΡΟΙ	146.330.170 €	18.692.021 €	758.225.860 €	1.084.040.478 €	740.603.095 €	1.521.377.356 €	4.269.268.980 €		4.269.268.980 €
ΕΠΙΣ. ΦΟΡΟΙ	434.397.838 €	9.350.472 €	69.015.698 €	55.371.166 €	40.340.495 €	12.829.933 €	621.305.602 €		621.305.602 €

ΑΝΑΛΥΣΗ 2016									
	Ζημιωγόνες	Μηδενικές	0-150χιλ	150-1,5εκκατ	1,5εκ-7,5 εκ	πανω από 7,5 εκκ	Σύνολα	Επολιθουση	
ΠΛΗΘΟΣ	102.688	65.060	81.061	7.733	749	161	257.452		257.452
ΦΟΡ. ΑΠΟΤΕΛ	- 53.034.308.257 €	- €	2.038.408.373 €	3.042.920.275 €	2.198.817.183 €	4.847.459.165 €	12.127.604.997 €	-	40.906.703.261 €
ΠΛΗΡ. ΦΟΡΟΙ	101.600.741 €	18.520.082 €	702.095.140 €	941.327.690 €	655.718.614 €	1.520.083.622 €	3.939.345.889 €		3.939.345.889 €
ΕΠΙΣ. ΦΟΡΟΙ	557.179.725 €	6.571.103 €	89.292.865 €	65.908.979 €	49.863.638 €	31.914.847 €	800.731.158 €		800.731.158 €
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	82.057.186.387 €	2.289.806.233 €	35.107.240.205 €	39.934.637.464 €	25.020.964.087 €	56.869.700.860 €	241.279.535.234 €		241.279.535.234 €

ΑΝΑΛΥΣΗ 2017									
	Ζημιωγόνες	Μηδενικές	0-150χιλ	150-1,5εκκατ	1,5εκ-7,5 εκ	πανω από 7,5 εκκ	Σύνολα	Επολιθουση	
ΠΛΗΘΟΣ	100.018	63.255	82.831	7.990	755	169	255.018		255.018
ΦΟΡ. ΑΠΟΤΕΛ	- 47.009.699.924 €	- €	2.086.077.049 €	3.192.790.027 €	2.307.953.371 €	5.781.921.451 €	13.368.741.898 €	-	33.640.958.025 €
ΠΛΗΡ. ΦΟΡΟΙ	124.160.266 €	16.416.494 €	685.170.190 €	985.931.576 €	704.352.287 €	1.680.848.202 €	4.196.879.014 €		4.196.879.014 €
ΕΠΙΣ. ΦΟΡΟΙ	390.574.851 €	6.602.590 €	88.241.647 €	52.814.736 €	51.905.021 €	61.008.193 €	651.147.038 €		651.147.038 €
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	89.127.346.209 €	2.827.898.080 €	36.512.860.925 €	44.298.054.400 €	27.480.073.065 €	54.316.399.809 €	254.562.632.487 €		254.562.632.487 €

ΑΝΑΛΥΣΗ 2018									
	Ζημιωγόνες	Μηδενικές	0-150χιλ	150-1,5εκκατ	1,5εκ-7,5 εκ	πανω από 7,5 εκκ	Σύνολα	Επολιθουση	
ΠΛΗΘΟΣ	104.755	67.723	86.439	8.782	874	179	268.752		268.752
ΦΟΡ. ΑΠΟΤΕΛ	- 44.232.330.200 €	- €	2.210.133.870 €	3.491.483.374 €	2.625.857.026 €	5.489.631.879 €	13.817.106.149 €	-	30.415.224.051 €
ΠΛΗΡ. ΦΟΡΟΙ	99.855.794 €	16.369.394 €	705.026.283 €	1.028.358.247 €	783.227.100 €	1.732.178.511 €	4.365.015.329 €		4.365.015.329 €
ΕΠΙΣ. ΦΟΡΟΙ	490.379.967 €	14.437.891 €	89.204.049 €	74.255.617 €	42.471.361 €	39.210.947 €	749.959.832 €		749.959.832 €
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	82.511.791.533 €	5.027.099.434 €	39.641.857.579 €	45.192.315.157 €	31.579.357.518 €	63.196.355.004 €	267.148.776.224 €		267.148.776.224 €

ΑΝΑΛΥΣΗ 2012							
	Ζημιογώνες	Μηδενικές	0-150χιλ	150-1,5εκατ	1,5εκ -7,5 εκ	πανω από 7,5 εκκ	Σύνολα
ΠΛΗΘΟΣ	39,53%	15,72%	41,66%	2,79%	0,25%	0,06%	213.423
ΦΟΡ. ΑΠΟΤΕΛ	-	-	20,77%	22,32%	15,42%	41,49%	10.248.952.858 €
ΠΛΗΡ. ΦΟΡΟΙ	2,68%	0,24%	21,83%	21,63%	14,53%	39,09%	1.717.847.782 €
ΕΠΙΣ. ΦΟΡΟΙ	66,32%	0,53%	9,56%	8,65%	2,90%	12,04%	1.189.750.090 €
ΑΝΑΛΥΣΗ 2013							
	Ζημιογώνες	Μηδενικές	0-150χιλ	150-1,5εκατ	1,5εκ -7,5 εκ	πανω από 7,5 εκκ	Σύνολα
ΠΛΗΘΟΣ	42,81%	14,41%	39,73%	2,76%	0,24%	0,06%	203.443
ΦΟΡ. ΑΠΟΤΕΛ	-	-	19,56%	23,47%	16,13%	40,84%	9.439.731.108 €
ΠΛΗΡ. ΦΟΡΟΙ	2,02%	0,21%	18,46%	22,02%	15,21%	42,08%	1.856.481.968 €
ΕΠΙΣ. ΦΟΡΟΙ	76,28%	0,59%	9,98%	7,87%	4,09%	1,19%	789.401.308 €
ΑΝΑΛΥΣΗ 2014							
	Ζημιογώνες	Μηδενικές	0-150χιλ	150-1,5εκατ	1,5εκ -7,5 εκ	πανω από 7,5 εκκ	Σύνολα
ΠΛΗΘΟΣ	37,47%	24,64%	34,24%	3,36%	0,24%	0,05%	246.749
ΦΟΡ. ΑΠΟΤΕΛ	-	-	23,10%	30,83%	17,08%	28,99%	10.116.305.910 €
ΠΛΗΡ. ΦΟΡΟΙ	3,00%	0,62%	21,98%	29,13%	16,17%	29,10%	3.268.007.880 €
ΕΠΙΣ. ΦΟΡΟΙ	74,65%	0,93%	8,93%	8,77%	2,36%	4,36%	670.879.405 €
ΑΝΑΛΥΣΗ 2015							
	Ζημιογώνες	Μηδενικές	0-150χιλ	150-1,5εκατ	1,5εκ -7,5 εκ	πανω από 7,5 εκκ	Σύνολα
ΠΛΗΘΟΣ	38,66%	24,34%	33,32%	3,34%	0,28%	0,05%	251.417
ΦΟΡ. ΑΠΟΤΕΛ	-	-	19,32%	27,41%	18,39%	34,89%	11.771.960.170 €
ΠΛΗΡ. ΦΟΡΟΙ	3,43%	0,44%	17,76%	25,39%	17,35%	35,64%	4.269.268.980 €
ΕΠΙΣ. ΦΟΡΟΙ	69,92%	1,50%	11,11%	8,91%	6,49%	2,06%	621.305.602 €
ΑΝΑΛΥΣΗ 2016							
	Ζημιογώνες	Μηδενικές	0-150χιλ	150-1,5εκατ	1,5εκ -7,5 εκ	πανω από 7,5 εκκ	Σύνολα
ΠΛΗΘΟΣ	39,89%	25,27%	31,49%	3,00%	0,29%	0,06%	257.452
ΦΟΡ. ΑΠΟΤΕΛ	-	-	16,81%	25,09%	18,13%	39,97%	12.127.604.997 €
ΠΛΗΡ. ΦΟΡΟΙ	2,58%	0,47%	17,82%	23,90%	16,65%	38,59%	3.939.345.889 €
ΕΠΙΣ. ΦΟΡΟΙ	69,58%	0,82%	11,15%	8,23%	6,23%	3,99%	800.731.158 €
Κύκλος Εργασιών	34,01%	0,95%	14,55%	16,55%	10,37%	23,57%	241.279.535.234 €
ΑΝΑΛΥΣΗ 2017							
	Ζημιογώνες	Μηδενικές	0-150χιλ	150-1,5εκατ	1,5εκ -7,5 εκ	πανω από 7,5 εκκ	Σύνολα
ΠΛΗΘΟΣ	39,22%	24,80%	32,48%	3,13%	0,30%	0,07%	255.018
ΦΟΡ. ΑΠΟΤΕΛ	-	-	15,60%	23,88%	17,26%	43,25%	13.368.741.898 €
ΠΛΗΡ. ΦΟΡΟΙ	2,96%	0,39%	16,33%	23,49%	16,78%	40,05%	4.196.879.014 €
ΕΠΙΣ. ΦΟΡΟΙ	59,98%	1,01%	13,55%	8,11%	7,97%	9,37%	651.147.038 €
Κύκλος Εργασιών	35,01%	1,11%	14,34%	17,40%	10,80%	21,34%	254.562.632.487 €
ΑΝΑΛΥΣΗ 2018							
	Ζημιογώνες	Μηδενικές	0-150χιλ	150-1,5εκατ	1,5εκ -7,5 εκ	πανω από 7,5 εκκ	Σύνολα
ΠΛΗΘΟΣ	38,98%	25,20%	32,16%	3,27%	0,33%	0,07%	268.752
ΦΟΡ. ΑΠΟΤΕΛ	-	-	16,00%	25,27%	19,00%	39,73%	13.817.106.149 €
ΠΛΗΡ. ΦΟΡΟΙ	2,29%	0,38%	16,15%	23,56%	17,94%	39,68%	4.365.015.329 €
ΕΠΙΣ. ΦΟΡΟΙ	65,39%	1,93%	11,89%	9,90%	5,66%	5,23%	749.959.832 €
Κύκλος Εργασιών	30,89%	1,88%	14,84%	16,92%	11,82%	23,66%	267.148.776.224 €
ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΟΛΟΥ							
	Ζημιογώνες	Μηδενικές	0-150χιλ	150-1,5εκατ	1,5εκ -7,5 εκ	πανω από 7,5 εκκ	Σύνολα
ΠΛΗΘΟΣ	39,51%	22,05%	35,01%	3,09%	0,27%	0,06%	100,00%
ΦΟΡ. ΑΠΟΤΕΛ	-	-	18,74%	25,47%	17,34%	38,45%	100,00%
ΠΛΗΡ. ΦΟΡΟΙ	2,71%	0,39%	18,62%	24,16%	16,38%	37,75%	100,00%
ΕΠΙΣ. ΦΟΡΟΙ	68,87%	1,04%	10,88%	8,64%	5,10%	5,46%	100,00%
Κύκλος Εργασιών	33,30%	1,31%	14,58%	16,96%	11,00%	22,85%	100,00%

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ Φ.Π.		ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ Φ.Π.
2012	8.329.606		2012	0,00%
2013	8.560.693		2013	2,77%
2014	8.744.403		2014	4,98%
2015	8.768.317		2015	5,27%
2016	8.926.962		2016	7,17%
2017	8.907.722		2017	6,94%
2018	8.964.173		2018	7,62%
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΤΟΣ	Δηλωθέν Εισόδημα		ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΤΟΣ	Δηλωθέν Εισόδημα
2012	89,246 €		2012	0,00%
2013	80,121 €		2013	-10,22%
2014	76,013 €		2014	-14,83%
2015	75,158 €		2015	-15,79%
2016	74,606 €		2016	-16,40%
2017	73,613 €		2017	-17,52%
2018	75,225 €		2018	-15,71%
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΤΟΣ	Φορολογητέο Εισόδημα		ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΤΟΣ	Φορολογητέο Εισόδημα
2012	95,811 €		2012	0,00%
2013	87,359 €		2013	-8,82%
2014	83,036 €		2014	-13,33%
2015	82,101 €		2015	-14,31%
2016	81,771 €		2016	-14,65%
2017	80,391 €		2017	-16,09%
2018	81,629 €		2018	-14,80%
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΤΟΣ	Πληρωτέος Φόρος		ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΤΟΣ	Πληρωτέος Φόρος
2012	10,321 €		2012	0,00%
2013	8,513 €		2013	-17,52%
2014	8,307 €		2014	-19,52%
2015	8,028 €		2015	-22,22%
2016	8,289 €		2016	-19,69%
2017	8,328 €		2017	-19,31%
2018	8,451 €		2018	-18,12%

2012

	0	1-8χ	8χ-20χ	20χ-50χ	50χ-100χ	100χ...	ΣΥΝΟΛΟ
πλήθος	688.752	3.351.447	3.004.536	1.173.340	95.587	15.944	8.329.606
Φ.ΕΙΣΟΔ	- €	15.517.104.908 €	39.053.572.092 €	32.495.279.660 €	6.195.975.004 €	2.548.856.554 €	95.810.788.218 €
Δ. ΕΙΣΟΔ	48.577.287 €	11.101.869.277 €	36.967.384.042 €	32.389.169.965 €	6.191.623.869 €	2.547.704.350 €	89.246.328.790 €
ΤΕΛ. ΦΟΡΟΣ	36.822 €	127.092.991 €	2.418.274.495 €	5.176.925.514 €	1.665.745.171 €	932.947.484 €	10.321.022.478 €
	ΑΠΟ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ	ΕΜΠΟΡ.-ΒΙΟΜΗΧ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΑΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ	ΑΠΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΣΤΗΝ ΑΛΛΟΔΑΠΗ
0	30.754.906 €	27.917 €	495.221 €	3.243.922 €	12.272.404 €	1.715.246 €	67.671 €
1-8χ	1.364.514.855 €	600.020 €	609.708.019 €	668.849.485 €	8.118.786.159 €	276.324.578 €	63.086.161 €
8χ-20χ	2.706.938.307 €	2.204.964 €	2.164.787.352 €	468.940.686 €	30.591.757.742 €	787.213.172 €	245.541.820 €
20χ-50χ	2.720.534.998 €	4.078.925 €	2.096.297.828 €	72.008.890 €	26.073.093.884 €	1.382.512.984 €	40.642.456 €
50χ-100χ	782.061.561 €	1.541.999 €	820.045.051 €	7.288.247 €	3.696.733.749 €	867.668.014 €	16.285.249 €
100χ...	378.999.412 €	5.898.265 €	411.741.794 €	1.084.573 €	1.203.683.804 €	494.306.411 €	51.990.091 €
Δ. ΕΙΣΟΔ	7.983.804.039 €	14.352.089 €	6.103.075.265 €	1.221.415.803 €	69.696.327.742 €	3.809.740.406 €	417.613.447 €

2013

	0	1-8χ	8χ-20χ	20χ-50χ	50χ-100χ	100χ...	ΣΥΝΟΛΟ
πλήθος	1.164.604	3.346.780	2.976.897	991.129	68.903	12.380	8.560.693 €
Φ.ΕΙΣΟΔ	- €	15.969.695.834 €	38.161.764.415 €	26.743.781.009 €	4.475.236.759 €	2.008.991.773 €	87.359.469.789 €
Δ. ΕΙΣΟΔ	52.045.178 €	11.170.412.533 €	35.797.297.673 €	26.625.951.409 €	4.469.092.897 €	2.006.694.278 €	80.121.493.968 €
ΤΕΛ. ΦΟΡΟΣ	799.761 €	112.864.293 €	2.309.757.781 €	4.172.384.124 €	1.186.243.416 €	730.627.555 €	8.512.676.930 €
	ΑΠΟ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ	ΕΜΠΟΡ.-ΒΙΟΜΗΧ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΑΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ	ΑΠΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΣΤΗΝ ΑΛΛΟΔΑΠΗ
0	33.476.242 €	302.728 €	530.906 €	3.433.026 €	12.640.641 €	1.502.713 €	158.921 €
1-8χ	1.336.103.878 €	3.523.970 €	554.883.189 €	651.256.713 €	8.275.282.406 €	275.336.658 €	74.025.718 €
8χ-20χ	2.456.240.010 €	9.345.420 €	1.703.737.747 €	442.273.075 €	30.168.653.536 €	736.820.456 €	280.227.430 €
20χ-50χ	2.202.191.128 €	20.131.567 €	1.562.667.723 €	66.564.205 €	21.513.594.760 €	1.200.916.211 €	59.885.817 €
50χ-100χ	572.572.946 €	10.162.677 €	563.088.551 €	6.347.046 €	2.682.620.506 €	609.854.552 €	24.446.619 €
100χ...	265.816.789 €	13.020.549 €	283.056.766 €	683.392 €	1.073.369.726 €	307.025.237 €	63.721.818 €
Δ. ΕΙΣΟΔ	6.866.400.993 €	56.486.911 €	4.667.964.881 €	1.170.557.458 €	63.726.161.575 €	3.131.455.826 €	502.466.323 €

2014

	0	1-8Χ	8Χ-20Χ	20Χ-50Χ	50Χ-100Χ	100Χ...	ΣΥΝΟΛΟ
πλήθος	792.932	4.266.069	2.848.443	756.365	61.416	19.178	8.744.403
Φ.ΕΙΣΟΔ	- €	17.176.070.360,85 €	36.904.143.239,83 €	20.469.823.024,27 €	4.083.841.292,58 €	4.401.666.137,71 €	83.035.544.055
Δ. ΕΙΣΟΔ	- €	12.143.499.076,15 €	34.988.098.937,79 €	20.404.948.838,00 €	4.077.173.640,66 €	4.398.803.913,33 €	76.012.524.406
ΤΕΛ. ΦΟΡΟΣ	855,63 €	454.390.499,49 €	2.509.543.749,18 €	3.272.171.437,05 €	1.002.968.863,72 €	1.067.517.684,94 €	8.306.593.090

	ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΚΟΙ ΚΛΠ	ΕΠΙΧ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΑΓΡΟΤ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΜΙΣΘ. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
0	- €	- €	- €	- €	- €
1-8Χ	1.324.896.235 €	503.906.971 €	482.734.545 €	375.094.660 €	9.456.866.664 €
8Χ-20Χ	2.147.332.479 €	904.152.447 €	1.095.457.049 €	466.101.431 €	30.375.055.532 €
20Χ-50Χ	1.867.495.043 €	985.102.644 €	1.696.650.177 €	343.519.514 €	15.512.181.459 €
50Χ-100Χ	478.765.667 €	408.176.815 €	997.631.713 €	119.162.894 €	2.073.436.551 €
100Χ...	266.348.524 €	1.752.782.012 €	747.998.658 €	71.564.798 €	1.560.109.923 €
Δ. ΕΙΣΟΔ	6.084.837.949 €	4.554.120.889 €	5.020.472.142 €	1.375.443.297 €	58.977.650.129 €

2015

	0	1-8Χ	8Χ-20Χ	20Χ-50Χ	50Χ-100Χ	100Χ...	ΣΥΝΟΛΟ
πλήθος	845.039	4.284.472	2.843.046	718.269	59.268	18.223	8.768.317
Φ.ΕΙΣΟΔ	105.268 €	17.394.886.628 €	36.832.810.867 €	19.427.745.541 €	3.945.750.725 €	4.499.302.047 €	82.100.601.077
Δ. ΕΙΣΟΔ	105.268 €	12.312.338.859 €	35.027.478.506 €	19.379.869.133 €	3.940.876.731 €	4.496.869.055 €	75.157.537.551
ΤΕΛ. ΦΟΡΟΣ	- €	400.642.062 €	2.436.427.038 €	3.133.778.316 €	989.771.120 €	1.067.393.461 €	8.028.011.997

	ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΚΟΙ ΚΛΠ	ΕΠΙΧ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΑΓΡΟΤ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΜΙΣΘ. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
0	2.850 €	48 €	- €	- €	102.370 €
1-8Χ	1.352.477.453 €	329.810.813 €	453.307.509 €	352.068.603 €	9.824.674.481 €
8Χ-20Χ	2.146.316.286 €	548.700.088 €	1.004.921.061 €	415.520.594 €	30.912.020.476 €
20Χ-50Χ	1.846.544.913 €	587.879.994 €	1.630.765.796 €	320.192.576 €	14.994.485.853 €
50Χ-100Χ	456.659.545 €	312.728.871 €	922.089.378 €	102.482.275 €	2.146.916.662 €
100Χ...	250.954.002 €	1.991.236.314 €	665.746.968 €	59.896.713 €	1.529.035.058 €
Δ. ΕΙΣΟΔ	6.052.955.049 €	3.770.356.129 €	4.676.830.711 €	1.250.160.762 €	59.407.234.900 €

